

DataCentrum

Cintorínska č. 5, 814 88 Bratislava

Správa

**o hodnotení plnenia úloh za 1. polrok 2013 vyplývajúcich
z „Kontraktu uzatvorenom medzi MF SR a DataCentrom na rok 2013“**

Úvod

Správa o hodnotení plnenia úloh za I. polrok roku 2013 vyplývajúcich z „Kontraktu uzatvorenom medzi Ministerstvom financií SR a DataCentrom na rok 2013“ sa predkladá na základe Interného riadiaceho aktu MF SR č. 5/2005 „Smernica na vypracovanie kontraktov medzi MF SR a rozpočtovými organizáciami v jeho pôsobnosti“ a „Kontraktu medzi MF SR a DataCentrom na rok 2013“, čl. VI., bod 1. schváleného poradou vedenia MF SR a podpísaného dňa 17. 12. 2012.

DataCentrum má pre rok 2013 Ministerstvom financií SR stanovený záväzný limit zamestnancov v počte 97 osôb. Vykázaná skutočnosť v sledovanom období predstavuje v priemernom prepočítanom počte 90 zamestnancov. Limit počtu zamestnancov ako záväzný ukazovateľ ŠR bol dodržaný, skutočnosť však predstavuje iba 92,78 %-né plnenie.

Tento stav je spôsobený skutočnosťou, že personálne dobudovanie špecializovaného útvaru CSIRT.SK sa nedarilo realizovať v súlade s plánovaným harmonogramom. Za sledované obdobie sme v tomto útvere dosiahli k 30.6.2013 fyzický počet 10 zamestnancov, z toho 3 zamestnanci vykonávali prácu v kratšom pracovnom čase. V priemerných prepočítaných počtoch skutočnosť predstavuje 8 zamestnancov, pričom cieľový stav ku koncu roka 2013 je 14 zamestnancov. Zabezpečovanie kvalifikovaných odborníkov pri zvyšovaní stavu zamestnancov je naďalej problematické a veľmi náročné, čo súvisí s disproporciou medzi náročnosťou požiadaviek na odbornosť nových zamestnancov a možnosťami ich adekvátneho mzdového ohodnotenia. Vyššie príjmy v podnikateľskom sektore časti determinujú rozhodovanie pri výbere budúceho zamestnávateľa. Táto skutočnosť nutne ovplyvnila aj stav plnenia niektorých úloh, resp. čerpania alokovaných kapacít.

K 30. 6. 2013 bolo v DataCentre v evidenčnom stave zamestnaných celkom 93 zamestnancov, z toho 38 mužov a 55 žien. V kratšom pracovnom čase prácu vykonávalo 5 zamestnancov. V mimoevidenčnom stave neboli vedení žiadni zamestnanci.

Kvalifikačná štruktúra zamestnancov k 30.6.2013 je nasledovná:

Vzdelanie	počet	v %
• vysokoškolské	56	60,20
z toho: VŠ II.	53	
VŠ I.	3	
• úplné stredné vzdelanie	33	35,50
• nižšie vzdelanie	4	4,30
Celkom	93	100,00

V hodnotenom období, v porovnaní so skutočnosťou k 30.6.2012, došlo z dôvodu úspešného ukončenia vysokoškolského vzdelania II. stupňa k nárastu zamestnancov s vysokoškolským vzdelaním.

V špecializovanom útvere CSIRT.SK všetci zamestnanci majú vysokoškolské vzdelanie II. stupňa.

DataCentrum zabezpečuje správu a prevádzkovanie rozsiahlych projektov vrátane celoštátne významných informačných systémov. Tieto činnosti aj v hodnotenom období spočívali predovšetkým v overovaní, zavádzaní a prevádzkovaní jednotlivých informačných systémov (IS), v softvérových, technických a komunikačných riešeniach, ktoré vyplývali z obsluhy, údržby a rozširovania informačných systémov inštalovaných v DataCentre. Všetky aktivity boli vykonávané v súlade s potrebami projektov a aj požiadavkami jednotlivých odborných útvarov Ministerstva financií SR.

Ďalšou časťou výkonov boli činnosti súvisiace so zabezpečovaním bežnej, rutínnej prevádzky.

Z hľadiska výstupov poskytuje DataCentrum služby predovšetkým Ministerstvu financií SR, Štátnej pokladnici, ostatným orgánom verejnej správy a niektorým neštátnym a komerčným organizáciám.

Užívateľmi výstupov boli predovšetkým organizačné útvary MF SR (sekcia rozpočtovej politiky, sekcia štátneho výkazníctva, sekcia finančného trhu, sekcia daňová a colná, sekcia informatizácie spoločnosti, odbor informatiky, kancelária ministra), Štátna pokladnica, Finančná správa SR (sekcia daňová a sekcia colná).

DataCentrum poskytovalo vybrané informácie aj ďalším ústredným orgánom štátnej správy (ŠÚ SR, MH SR, MPSVR SR, MPRV SR, MDVRR SR, MŠVVaŠ SR a pod.), inštitúciami verejnej správy, niektorým neštátnym inštitúciami (ratingové spoločnosti) a bankovým subjektom. Informácie boli poskytované najmä z oblasti spracovania účtovných výkazov právnických a fyzických osôb, bankových účtovných výkazov, ako aj o hypotekárnych a stavebných úveroch.

Výstupy z riešení, najmä z projektu informačného systému výkazníctva, boli štandardne použité pri analytických prácach, pri zostavovaní štátneho rozpočtu, pri kontrole rozpisu štátneho rozpočtu, pri sledovaní plnenia príjmov a čerpania výdavkov štátneho rozpočtu.

V DataCentre sa i naďalej úspešne prevádzkuje projekt platobného a monitorovacieho systému pre štrukturálne fondy a kohézny fond (ITMS), portál ITMS a projekt Informačného systému účtovníctva fondov(ISUF).

V rámci prevádzky IS systému štátnej pokladnice (IS SŠP) DataCentrum poskytuje permanentne podporu užívateľom pre RIS (moduly ZoRo, MPR, RI, MUR) s následnou väzbou na modul finančného plánu a platobného styku štátnej pokladnice.

Výkon komplexu činností pre používateľov informačných systémov a IKT prevádzkovaných DataCentrom, t. j. riešenie požiadaviek na podporu zo strany používateľov a aplikačnej, technologickej a metodologickej pomoci zabezpečuje Centrum podpory užívateľov (CPU) ktoré DataCentrum prevádzkuje. Poskytované služby zabezpečujú odborné poradenstvo predovšetkým pre potreby úspešného fungovania rozpočtového informačného systému a pre IS systému štátnej pokladnice. CPU je podporované vytvorenou a nepretržite udržiavanou informačno - komunikačnou infraštruktúrou.

Úlohy, ktorých gestorom je špecializovaný útvar CSIRT.SK, boli riešené a zabezpečované v súlade s úlohami, ktoré boli definované pri zriadení útvaru a boli zabezpečované v zmysle harmonogramu poskytovania služieb špecializovaného útvaru CSIRT.SK schváleného uznesením vlády SR č. 479/2009 zo dňa 1. 7. 2009. Ďalšie úlohy špecializovaného útvaru CSIRT.SK boli plnené na základe požiadaviek sekcie informatizácie spoločnosti MF SR.

V oblasti kontrolnej činnosti, bol výkon vnútornej kontroly v DataCentre v rámci I. polroka 2013 zabezpečovaný v zmysle zákona NR SR č. 502/2001 Z.z. o finančnej kontrole a vnútornom audite a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. Kontrolná činnosť prebiehala v súlade s „Plánom kontrolnej činnosti DataCentra na rok 2013“, schváleným dňa 11. januára 2013.

Boli vykonané nasledovné kontroly:

- Kontrola uplatňovania zákona NR SR č. 211/2000 Z.z. o slobodnom prístupe k informáciám a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o slobode informácií) v znení neskorších predpisov; kontrolované obdobie - rok 2012.
- Inventarizácia - kontrola pokladničnej hotovosti a cenín za I. a II. štvrťrok 2013.
- Kontrola uzatvorených dohôd o hmotnej zodpovednosti v súlade s § 182 a § 185 zákona NR SR č. 311/2011 Z.z. v platnom znení Zákonníka práce; kontrolované obdobie - I. štvrťrok 2013.

V I. polroku roku 2013 bola vykonaná 1 vonkajšia kontrola, ktorú vykonala Sekcia auditu a kontroly Ministerstva financií SR v dňoch 26. - 28. júna 2013. Kontrola bola zameraná na vybavovanie sťažností za rok 2011, a to na dodržiavanie ustanovení zákona NR SR č. 9/2010 Z.z. o sťažnostiach.

Vykonanými kontrolami neboli zistené porušenia všeobecne záväzných právnych predpisov ani ostatných predpisov vydaných na ich základe.

DataCentrum bolo a je spracovateľom informácií predovšetkým pre Ministerstvo financií Slovenskej republiky - jeho organizačné útvary a plní funkciu prevádzkovateľa a správcu rezortných aj mimorezortných informačných systémov.

Okrem plnenia úloh kontrahovaných na rok 2013 zamestnanci DataCentra v rámci I. polroka roku 2013 vykonávali administratívne práce a podporné činnosti v rozsahu 18 513,5 hodín, metodické a koncepčné práce v rozsahu 900 hodín, študijným a vzdelávacím aktivitám (vrátane samoštúdiá) sa venovali zamestnanci celkom 325 hodín, 880 hodín bolo čerpaných na riadiace a koordinačné činnosti, a práce súvisiace s kontrolnou činnosťou si vyžiadali celkom 888 hodín.

Pôvodný rozpis rozpočtu na rok 2013 bol k 30.06.2013 upravený vo výške schváleného rozpočtového opatrenia so súhlasom Ministerstva financií SR.

Čerpanie rozpočtu DataCentra k 30.06.2013 je uvedené v *Prílohe č. 1* tejto správy.

Čerpanie kapacít DataCentra k 30.06.2013, plánovaných na plnenie úloh kontrahovaných pre rok 2013, je uvedené v *Prílohe č. 2* tejto správy.

Plnenie úloh DataCentra za 1. polrok 2013

111	Bezpečnosť informačných systémov DataCentra
-----	---

Zabezpečovanie aktivít *Bezpečnostného projektu IS* v DataCentre v roku 2013 pozostávalo z činností súvisiacich s dodržiavaním primeranej úrovne informačnej bezpečnosti DataCentra a bezpečnosti informačných systémov prevádzkovaných v DataCentre v týchto oblastiach:

- aktualizácie bezpečnostnej dokumentácie (vybrané časti BP IS DC),
- účasť pri vykonávaní auditu RUZ MF SR,
- zabezpečovanie prevádzky bezpečnostných systémov a mechanizmov v gescii útvaru.

V rámci časti *Aktualizácie Bezpečnostných projektov IS prevádzkovaných v DataCentre* bol zabezpečovaný súlad bezpečnostných pravidiel platných pre externé systémy s bezpečnostnými predpismi DataCentra pre systémy ITMS, ISUF a záložné IS v DataCentre.

Pri *Aktualizácii plánov obnovy IS DC* boli vykonané tieto činnosti:

- zapracovávanie výsledkov testovania havarijných plánov, ktoré sa uskutočnilo ako seminárne cvičenie,
- prispôsobenie novej verzie nástroja LRDPS a migrácia plánov obnovy.

Ostatné aktivity pre IS DataCentra sú plnené priebežne a plnenie ďalších je závislé od eliminácie rizík v poskytovaní služby (finančné prostriedky na externé kapacity).

112	Centrálny systém na ochranu sektora IKT, prvkov KI a správu bezpečnostných incidentov rezortu MF SR
-----	---

V rámci plnenia úlohy bola spracovaná predimplementačná analýza a v podmienkach DataCentra je vybudovaný základ jadra systému, ktoré bude zabezpečovať centralizovanie monitorovania do jedného bodu s využitím korelačných a analytických nástrojov zabezpečujúcich redukovanie množstva vyhodnocovaných udalostí a poskytujúcich komplexný pohľad. Realizáciou uvedených aktivít sa postupne naplňa hodnotiace kritérium zavedenia centrálnej služby.

Centrálne monitorovanie bezpečnosti bude pokrývať súbor úloh zabezpečujúcich:

- minimalizovanie pravdepodobnosti vzniku bezpečnostných incidentov,
- ich včasnú identifikáciu, ak bezpečnostný incident nastal,
- realizáciu adekvátnych protiopatrení po odhalení incidentov,
- obnovu štandardnej prevádzky po vyriešení incidentu,
- minimalizáciu negatívnych dôsledkov bezpečnostných incidentov a prijatie opatrení vedúcich k eliminácii ich opakovaného výskytu,
- vedenie dokumentácie o incidentoch,
- analýzu priebehu bezpečnostných incidentov.

121	Centrum podpory užívateľov - CPU
-----	----------------------------------

V prvom polroku roku 2013 bol Centrom podpory používateľov (CPU) vykonaný komplex činností v prospech používateľov informačných systémov prevádzkovaných DataCentrom pre rezort Ministerstva financií SR.

CPU riešilo požiadavky zo strany organizácií a používateľov informačných systémov na aplikačnú, metodickú a technickú podporu a priebežne budovalo a dopĺňalo databázu často kladených otázok. Súčasne bola priebežne aktualizovaná databáza organizácií a používateľov pripojených k informačným systémom. Zmeny súviseli najmä so zánikom, vznikom a zlučovaním organizácií, prípadne ich priradením pod iného zriaďovateľa a tiež zmenou právnej formy.

Počet organizácií používajúcich aspoň jeden informačný systém prevádzkovaný DataCentrom bol 3 479.

Počet používateľov s aktívnym prístupom do infraštruktúry informačno-komunikačných technológií prevádzkovaných DataCentrom bol 10 139.

CPU poskytuje svoje služby (potenciálne):

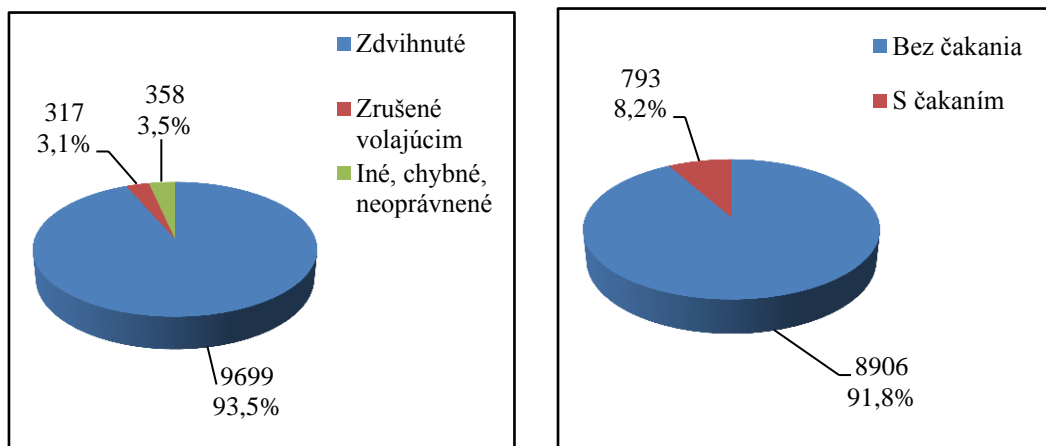
- 5 400 používateľom IS SŠP (informačný systém pre prácu so štátnou pokladnicou)
- 9 162 používateľom RIS (rozpočtový informačný systém)
- 3 072 používateľom JUŠ (informačný systém jednotného účtovníctva štátu)
- 14 146 používateľom ITMS (monitorovací systém účtovníctva fondov)
- 112 používateľom ISUF (informačný systém účtovníctva fondov)
- 81 používateľom EIS (ekonomické informačné systémy)

V priebehu prvého polroku roku 2013 používatelia kontaktovali CPU 16 664 krát, z toho používatelia:

- vykonali 10 374 telefonických volaní do CPU, čo predstavuje priemer mesačne 865 a týždenne 200 volaní, pričom telefonická dostupnosť kontaktného centra dosiahla v priemere úroveň 93,5 %,
- používatelia poslali do CPU 4 656 e-mailov s požiadavkou na službu CPU,
- cez internetové rozhranie vytvorili 644 požiadaviek na službu CPU,
- osobne predložili 155 požiadaviek,
- poštou zaslali 835 požiadaviek.

V hodnotenom období bolo zaregistrovaných 10 374 telefonických volaní do CPU. Z toho bolo 9 699 volaní zdvihnutých (93,59 %) a 317 (3,1 %) bolo zrušených volajúcim. Iných, chybných a neoprávnených volaní bolo 358 (3,4%).

Z počtu zdvihnutých volaní bolo zdvihnutých bez čakania 8 906 (91,8%) a 793 (8,2%) volaní bolo zdvihnutých s čakaním, čo je graficky vyjadrené nasledovne:

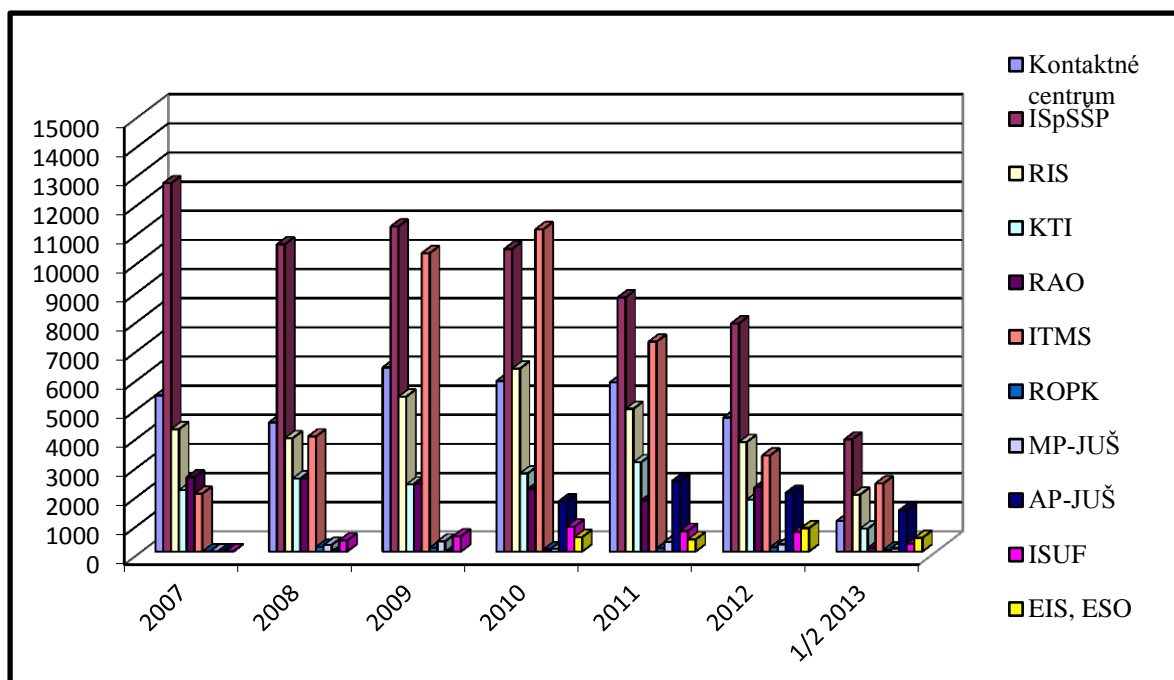

Počet hlásení uzatvorených jednotlivými pracovnými skupinami riešiteľov v porovnaní s predchádzajúcimi rokmi:

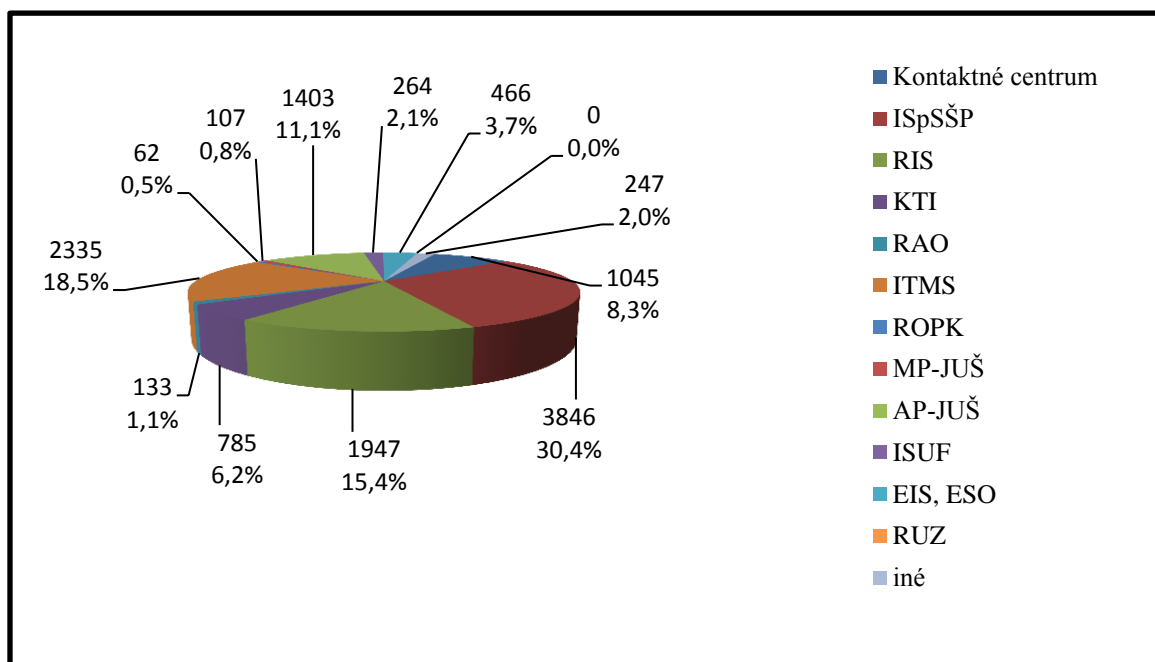
Rok	2007	2008	2009	2010	2011	2012	1/2 2013
Kontaktné centrum	5357	4431	6318	5846	5802	4592	1045
IS SŠP	12636	10541	11152	10381	8717	7824	3846
RIS	4195	3884	5310	6274	4893	3752	1947
KTI	2102	2505	2300	2678	3059	1781	785
RAO	2547	2498	2327	2152	1762	2201	133
ITMS	1982	3947	10234	11056	7200	3294	2335
ROPK	*	157	128	71	118	148	62
MP-JUŠ	*	222	347	91	329	245	107
AP-JUŠ	*	*	*	1721	2421	2006	1403
ISUF	*	379	518	849	704	677	363
EIS, ESO				491	412	797	466
iné	2087	654	2691	1206	817	1376	247
Spolu	30 906	29 218	41 325	42 816	36 234	28 693	12 640

* / údaje nie sú k dispozícii

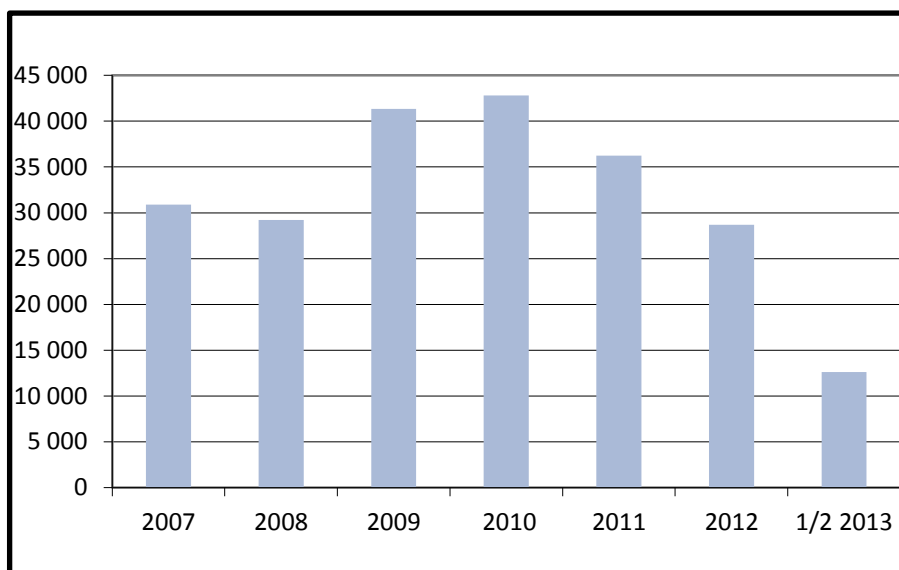
V grafickom vyjadrení množstva:

V grafickom vyjadrení pomerného množstva:

Porovnanie počtu uzatvorených hlásení s predchádzajúcimi rokmi v grafickom vyjadrení:

CPU aktívne prispieva k plneniu podmienok certifikátu kvality poskytovania služieb ISO 9001:2008, participuje na realizácii projektov Problem Management, Incident Management, Change Management a Acces & Identity Management.

122	Podpora používateľov informačného systému JUŠ
-----	---

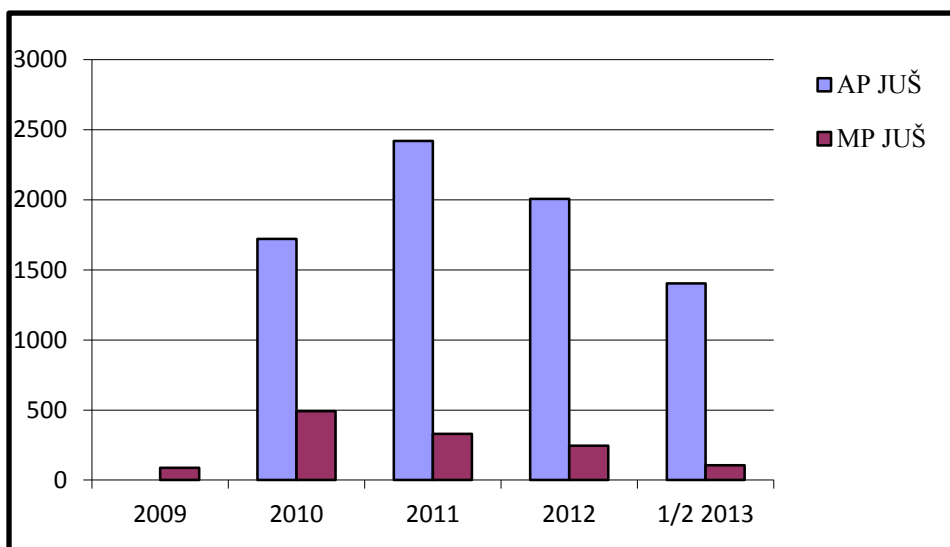
Pri plnení úlohy DataCentrum v hodnotenom období zabezpečovalo pomoc používateľom pri používaní Informačného systému jednotného účtovníctva štátu (IS JUŠ) pre účely konsolidácie a odsúhlasovania vzájomných vzťahov, pri odhaľovaní chýb a komplikácií v praktickej aplikácii a pri zbieraní a odovzdávaní námietok na ďalší rozvoj tohto systému - vrátane metodickéj podpory účtovníctva a konsolidácie. Súčasne boli plnené úlohy prislúchajúce technickému zabezpečeniu prevádzky systému.

Celkový počet hlásení týkajúcich sa aplikačnej podpory IS JUŠ je v porovnaní s predchádzajúcim obdobím nasledovný :

	2009	2010	2011	2012	1/2 2013
AP JUŠ		1721	2421	2006	1403
MP JUŠ	88	493	329	245	107

(Pozn.: AP – aplikačná podpora, MP – metodická podpora)

V grafickom vyjadrení:

151	Certifikácia DataCentra podľa normy EN ISO 9001:2008
-----	--

V 1. polroku roku 2013 DataCentrum udržiavalo a skvalitňovalo systém riadenia kvality podľa medzinárodnej normy systému riadenia kvality EN ISO 9001 : 2008.

Všetky úlohy DataCentra vyplývajúce z uzavretého kontraktu pre 1. polrok 2013 boli splnené.

Priebežne DataCentrum na úseku riadenia kvality plnilo hlavne nasledujúce úlohy:

- bol udržiavaný a zlepšovaný systém manažérstva kvality,
- priebežne bola aktualizovaná interná riadená dokumentácia a zoznam externej riadenej dokumentácie.

Všetka interná riadená dokumentácia (smernice, pracovné postupy a formuláre, nápravné a preventívne opatrenia) sú dostupné všetkým zamestnancom DataCentra na Intranete, resp. ako kritériálne výťažky vo fyzickej podobe u manažera kvality.

161	Centrum monitorovania prevádzky
-----	---------------------------------

Útvar CMP vykonáva monitorovanie/zisťovanie incidentov, ich pridelenie na riešenie riešiteľom a riešiteľským skupinám, sledovanie ich vyriešenia a uzavretie incidentov po ich vyriešení v systéme HP SM.

Útvar CMP poskytuje na požiadanie sumárne informácie o incidentoch, ktoré sa vyskytli na monitorovaných informačných systémoch prevádzkovaných v DataCentre za definované obdobie používateľom IS.

V prvom polroku bol vykonaný prechod zo systému HP SD na HP SM a bola znova vykonaná analýza, špecifikácia, kategorizácia riešiteľských skupín z cieľom zvýšenia adresnosti pri riešení incidentov indikovaných monitorovacím systémom. Tieto aktivity budú vykonávané aj pri každom ďalšom novom IS začlenenom do monitorovania v DataCentre.

Automaticky nezistené incidenty operátori CMP zaznamenávajú a postupujú dodávateľovi monitorovacieho systému s cieľom doplnenia riešiteľov a štandardizácie procesu riešenia incidentov. Monitorovací systém automaticky notifikuje riešiteľov a riešiteľské skupiny.

Riešenie incidentov, ktoré prideli operátor CMP na riešenie riešiteľom sú vykonávané v úzkej spolupráci s pracovníkmi Konzoly 1 a Konzoly 2.

Pridelovanie incidentov operátorom CMP riešiteľovi, následná notifikácia riešiteľa o incidentoch, sledovanie procesu riešenia incidentov a po ich vyriešení ich uzavretie v HP SM vedie ku korelácii kvality služieb dodávateľov v zmysle platných SLA.

V prvom polroku 2013 bol v DataCentre nahradený monitorovací systém HP SD novším systémom HP SM. Keďže zamestnanci pracujú v nepretržitej prevádzke, museli zvládnuť bez prerušenia prevádzky prechod zo starého na nový systém. Pre zvládnutie odbornej funkcionality nového systému absolvovali školenia v zmysle technickej funkcionality monitorovacích nástrojov, ktoré majú k dispozícii.

Riešenia neštandardných situácií sú podnetom na úpravy pracovných postupov s cieľom zlepšenia poskytovania komplexných informácií o monitorovaných systémoch, čo je súčasne aj predpoklad skvalitňovania činností a upevňovanie váhy monitorovacieho centra.

CMP plnilo v prvom polroku 2013 úlohy priebežne v nepretržitej prevádzke 7 dní x 24 hod. s využitím interných a externých zamestnancov.

V hodnotenom období boli postúpené na riešenie všetky kritické incidenty, ktoré sa vyskytli na monitorovaných systémoch. Prechod na nový monitorovací systém nemal vplyv na kvalitu prác CMP v zmysle záväzkov definovaných v platných SLA.

201	Register účtovných závierok
-----	-----------------------------

V prvom polroku 2013 boli v rámci tejto úlohy na základe požiadaviek riešiteľa poskytované konzultačné činnosti v súvislosti s prípravou Registra účtovných závierok a boli poskytnuté finálne údaje z účtovných závierok ÚIS POD, ÚIS FO, ÚIS NUJ podvojný účtovníctvo, ÚIS NO jednoduché účtovníctvo za rok 2011, údaje z mimoriadnych účtovných závierok ÚIS POD, ÚIS FO za roky 2009 + 2011, údaje z účtovných závierok ÚIS POD za rok 2012, údaje zo štatistického registra organizácií za roky 2008 + 2012 a údaje z centrálného registra daňových subjektov za rok 2011. Prebiehalo testovanie verejnej a neverejnej časti RÚZ.

202	Konzultačné služby pre sekciu informatizácie spoločnosti MF SR
-----	--

V prvom polroku roku 2013 boli v rámci úlohy zo strany DataCentra riešené a zabezpečené nasledovné činnosti:

- riešiteľská účasť a projektové riadenie v projekte rozširovania Informačného systému Štátnej pokladnice pre vyššie územné celky; v rámci projektového riadenia ide súčasne aj o podporu MF SR pri implementácii Multiklientského platobného portálu pre účtovné jednotky Štátnej pokladnice,
- participácia pri príprave dokumentu "Cloud ready" pre nové OPIS projekty,
- účasť v pracovnej skupine PS10 pre bezpečnostné štandardy,

- aktívna účasť v pracovnej skupine pre prípravu materiálu "Strategický dokument pre oblasť rastu digitálnych služieb a oblasť infraštruktúry prístupovej siete novej generácie", ktorý definuje stratégiu ďalšieho rozvoja digitálnych služieb a infraštruktúry prístupovej siete novej generácie na Slovensku a zameriava sa na splnenie tzv. ex ante kondicionalít, prostredníctvom ktorých Európska únia posudzuje pripravenosť členských štátov realizovať zvolené investičné priority, konkrétne splnenie dvoch ex ante kondicionalít definovaných v rámci tematického cieľa číslo 2: „Zlepšenie prístupu k informačným a komunikačným technológiám, ako aj ich využívania a kvality“.

211	IT monitorovací systém pre štrukturálne fondy a Kohézny fond (ITMS)
-----	---

DataCentrum počas prvého polroku 2013 zabezpečovalo nasledovné činnosti súvisiace s prevádzkou ITMS Core a ITMS Portál:

1. Správa a prevádzka systému

DataCentrum, v spolupráci s dodávateľom ITMS, zabezpečovalo prevádzkovanie a spravovanie produkčného, školiaceho, cvičného a testovacieho systému ITMS Core a spravovanie produkčného a cvičného systému ITMS Portál (inštalácia servisných buildov a nových verzií systému, administrácia, management, zálohovanie a obnova operačného systému ...), zabezpečovalo technickú podporu pre systém a bežnú údržbu aplikačných systémov.

Aplikácia ITMS Core a ITMS Portál pracuje pod OS Linux. Aplikácia využíva ako fyzické servery len databázové servery, všetky ostatné serverové komponenty architektúry sú realizované ako virtuálne servery, čo umožňuje lepšiu škálovateľnosť a manažovateľnosť.

V prvom polroku 2013 boli vykonané zmeny na prístupovej infraštruktúre DataCentra ktorú využívajú používatelia ITMS Portálu, ktorých účelom je zvýšiť priepustnosť a bezpečnosť tejto infraštruktúry.

Súčasťou uvedených zmien sú:

- výmena prepínačov za prepínače s rozhraniami s prenosovou rýchlosťou 1Gbit/s,
- výmena nepodporovaných firewallov za nové, podporované, s lepšími parametrami (rýchlosť rozhraní, firewallová priepustnosť, počet konkurentných spojení, atď.),
- inštalácia web-aplikačného firewallu, ktorého úlohou je chrániť webové sídla pred potenciálnymi útočníkmi,
- inštalácia intrusion prevention zariadení, ktoré chránia sieť pred útokmi z internetu aj z vnútorných sietí,
- redizajn sieťovej topológie za účelom jej zjednodušenia.

Väčšia časť nových technológií je už v plnej prevádzke, zvyšná v implementačnom procese.

Aplikácia pracuje nad zjednotenou databázou pre verejnú aj neverejnú časť ITMS, ktorá je umiestnená v rámci KTI.

K 30.06.2013 je v prevádzke ITMS verzia 2.16.1.

V hodnotenom období vykonávali zamestnanci DataCentra administráciu časti produkčného, školiaceho, cvičného a testovacieho systému ITMS Core a ITMS Portál - modulu Administrátorské nástroje - Správa orgánov a užívateľov, Správa priradenia užívateľských rolí, Správa rolí orgánu, Správa užívateľských rolí orgánu, Správu žiadostí o Konto Portál a Bezpečnostné nastavenia, a na základe žiadostí vykonávali aj úpravy v časti Správa subjektov.

Počas celej doby prevádzky ITMS Core a ITMS Portál boli dodržiavané všetky bezpečnostné opatrenia vyplývajúce z požiadaviek na bezpečnosť systému.

Počas hodnoteného obdobia boli pravidelne doplňané údaje týkajúce sa ITMS do konfiguračnej databázy. Pravidelne sa vykonávala aj aktualizácia (patchovanie) operačného systému pre ITMS.

Bolo vykonané úspešné testovanie obnovy systému ITMS zo zálohy. Pri obnove z archívnych súborov bola verifikovaná autentickosť a integrita archívu a import dát do testovacej databázy. O úspešnosti testovania obnovy ITMS zo zálohy bol vypracovaný protokol. Ďalšie testovanie obnovy systému ITMS zo zálohy je naplánované na júl 2013.

Vo februári 2013 sa začali práce spojené s vypracovaním Bezpečnostného projektu pre ITMS a ISUF, ktoré pokračovali počas celého 1. polroku 2013. V sledovanom období prebiehali aj aktivity na zabezpečenie dodania Oracle licencií pre systém ITMS, práce na dobudovaní záložného pracoviska pre systém ITMS a zosúladení jednotlivých informačných systémov, ktoré majú byť v rámci úplného testovania v prevádzke zo záložného pracoviska.

ITMS Core a ITMS Portál sú začlenené do centrálného monitoringu prevádzky DataCentra, v rámci ktorého je nad systémom ITMS Core a ITMS Portál uskutočňovaný základný (vonkajší) monitoring.

Základný monitoring sa realizuje pomocou nástroja BAC, a to spustením Žiadosti o aktiváciu pre ITMS Portál a prihlásením sa do aplikácie pre ITMS Core. Počas sledovaného obdobia neboli centrálnym monitoringom zaznamenané väčšie nedostupnosti systému ITMS Core a ITMS Portál, okrem nedostupnosti počas pravidelnej údržby systému ITMS a počas nasadzovania nových buildov pre systém ITMS.

Dostupnosť produkčného systému ITMS Core a ITMS Portál bola v hodnotenom období 99,92%.

2. Užívateľská, aplikačná, technická, technologická podpora a monitoring

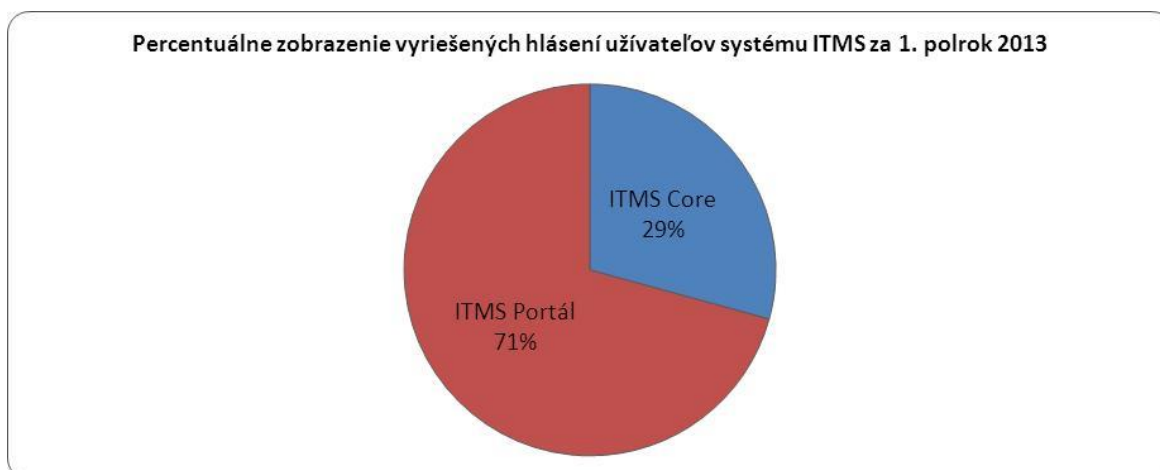
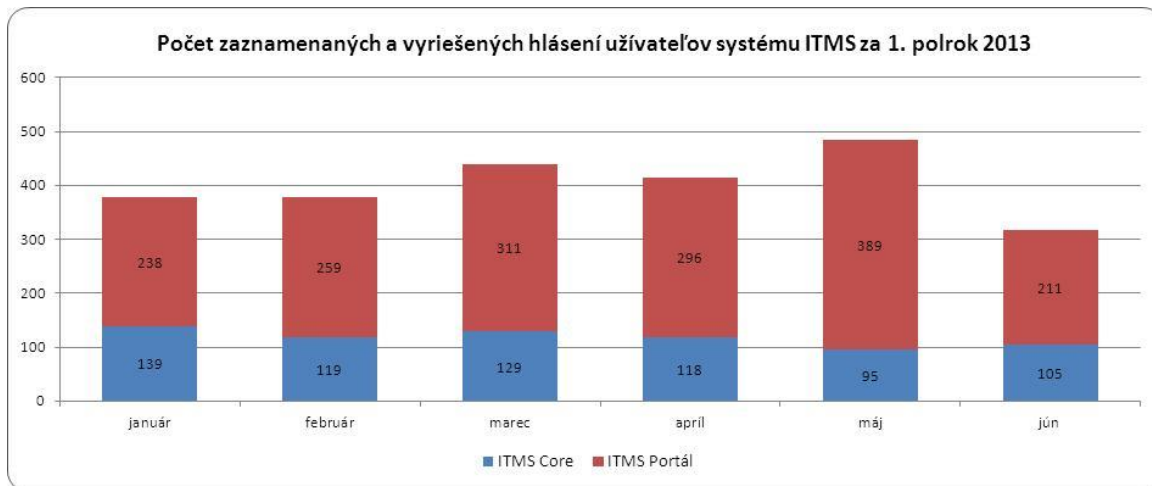
Cieľom úlohy je zabezpečovať pomoc užívateľom pri práci s aplikáciou ITMS Core a ITMS Portál. DataCentrum poskytovalo 1. úroveň podpory, a 2. úroveň podpory (aplikačnú, technickú a technologickú podporu) poskytovalo v spolupráci s dodávateľom ITMS.

Všetky problémy užívateľov pri práci so systémom ITMS Core alebo ITMS Portál, hlásené prostredníctvom telefónu, e-mailu, alebo web rozhraním, boli zaznamenané v aplikácii HP ServiceManager a riešené pracovníkmi 2. úrovne podpory.

V sledovanom období bolo vyriešených 705 hlásení užívateľov pre ITMS Core a 1 704 hlásení užívateľov ITMS Portál. Prostredníctvom e-mailu (itms@datacentrum.sk) bolo zaznamenaných a vyriešených 1 114 hlásení užívateľov ITMS Portál.

Aplikačná podpora pre ITMS bola poskytovaná v pracovných dňoch v čase od 8⁰⁰ do 17⁰⁰, a v prípade mimoriadnych situácií aj mimo uvedených hodín.

Hlásenia zaznamenané prostredníctvom ServiceManageru, okrem hlásení, ktoré vyžadovali riešenie na 3. úrovni podpory a vyžadovali si úpravu v systéme, boli vyriešené v stanovenom termíne v súlade s dohodnutou úrovňou SLA.

3. Koordinácia prác v procese zabezpečenia pripájania nových koncových bodov do KTI pre potreby ITMS

V procese zabezpečovania pripájania nových koncových bodov do KTI pre ITMS prebehla, po centralizácii požiadaviek na pripojenie nových koncových bodov do KTI, analýza možností ich pripojenia a v spolupráci s útvaram CPU boli tieto pripojenia do KTI aj zrealizované.

4. Zabezpečovanie prístupov pre užívateľov systému

ITMS Core:

V rámci realizácie procesu spracovania žiadostí pre orgány a žiadostí o prístup pre užívateľov ITMS Core, boli tiež posudzované a schvaľované prílohy, ktorými sa riešili urgentné a mimoriadne situácie (delimitácia užívateľov orgánu CKO z MDVRR SR na ÚV SR - presun užívateľov v rámci rezortu MPRV SR do nového orgánu), a boli vytvárané potrebné prístupy na základe poverenia pre administrátora na rezortoch a ich zástupcov.

Úlohou DataCentra bol zber, registrácia, kontrola písomnej formy žiadosti o prístup pre užívateľov ITMS Core s elektronickou formou, a archivácia žiadostí o prístup. Zároveň DataCentrum zabezpečovalo a zriaďovalo prístup do produkčného a testovacieho systému ITMS Core pre užívateľov na základe schválených žiadostí. Ku koncu sledovaného obdobia bolo v ITMS Core 2 002 aktívnych užívateľov, z toho za sledované obdobie bolo spracovaných 221 nových žiadostí o prístup do ITMS Core, 44 žiadostí o prístup do ITMS Core bolo aktualizovaných a 305 žiadostí boli žiadosti o zrušenie prístupu do ITMS Core.

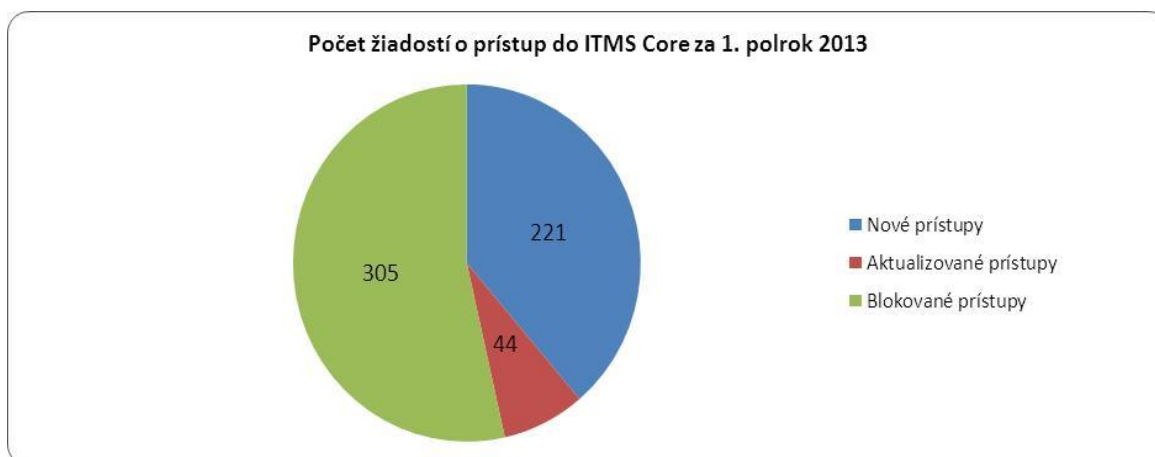
DataCentrum v rámci vytvárania prístupov pre užívateľov systému zabezpečovalo:

- centralizáciu Žiadostí o prístup do ITMS Core,
- kontrolu písomnej formy Žiadosti o prístup s elektronickou formou,

- vytvorenie, aktualizáciu alebo zrušenie prístupov pre užívateľov systému,
- zakladanie a archiváciu Žiadostí o prístup do ITMS Core,
- vytváranie nových orgánov, pridelovanie rolí orgánu, čítacích a aktualizčných vizibilit na základe požiadaviek CKO,
- aktualizáciu zoznamu orgánov a užívateľských rolí orgánu,
- zabezpečenie distribúcie prístupov užívateľom ITMS Core,
- vykonávanie pravidelnej preverky prístupov do systému a spracovanie záznamov z preverok prístupov.

Doba vytvorenia prístupu užívateľa do systému ITMS Core a doba aktualizácie orgánových a užívateľských rolí v systéme ITMS Core bola dodržiavaná v súlade s Manuálom postupu schvaľovania žiadostí o prístup do ITMS a interným Pracovným postupom č. 07.

Dňa 26.06.2013 bola vykonaná preverka prístupov do systému ITMS Core. Na kontrolovanej vzorke prístupov do systému ITMS Core neboli zistené žiadne nedostatky. Z preverky bol vypracovaný záznam.

ITMS Portál:

V rámci realizácie procesu spracovania žiadostí o aktiváciu konta do ITMS Portál, boli DataCentrom vykonávané činnosti - zber, registrácia, kontrola písomnej formy žiadosti s elektronickou a archivácia žiadostí o aktiváciu konta do ITMS Portál. Následne, po úspešnej kontrole žiadosti, DataCentrum aktivovalo užívateľské konto a vydávalo GRID karty do ITMS Portál.

V ITMS Portál je k 30.06.2013 aktívnych 12 180 užívateľov, z toho za sledované obdobie bolo aktivovaných 1 339 užívateľských účtov a 79 žiadostí o aktiváciu konta do ITMS Portál bolo zamietnutých. Najčastejším dôvodom zamietnutia žiadostí bolo doručenie nekompletných žiadostí (chýbajúce podpisy, chýbajúce úradné overenie podpisu štatutára..).

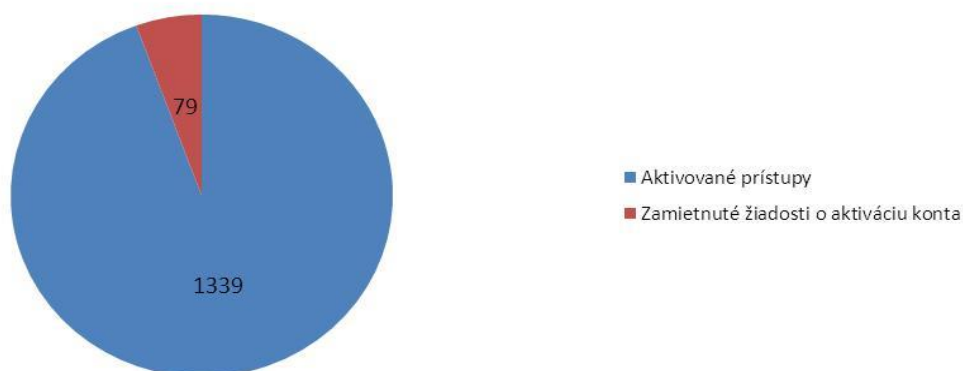
DataCentrum v rámci vytvárania prístupov pre užívateľov systému zabezpečovalo:

- centralizáciu žiadostí o aktiváciu konta do ITMS Portál,
- kontrolu písomnej formy žiadosti o aktiváciu konta do ITMS Portál s elektronickou formou,
- aktivovanie užívateľského konta do ITMS Portál a vydávanie GRID kariet do 1 pracovného dňa,
- zakladanie a archiváciu žiadostí o aktiváciu konta do ITMS Portál,
- zabezpečenie distribúcie prístupov užívateľom ITMS Portál

Doba aktivácie užívateľského konta a vydanie GRID karty do systému ITMS Portál bola dodržiavaná v súlade s interným Pracovným postupom č. 39.

Z dôvodu podávania žiadostí o aktiváciu konta do ITMS Portál užívateľmi tesne pred ukončením výziev, (čím užívateľom reálne hrozilo zmeškanie termínu ukončenia výzvy a tým aj nemožnosť registrácie žiadostí o nenávratný finančný príspevok), a v rámci ústretovosti zamestnancov oddelenia ITMS voči užívateľom, boli Grid karty vydávané aj na počkanie, čo bolo užívateľmi ITMS Portál vysoko oceňované.

Počet žiadostí o aktiváciu konta do ITMS Portál za 1. polrok 2013

5. Zabezpečenie bezpečnosti systému

Implementácia všetkých navrhovaných riešení z bezpečnostného projektu pre bezpečnosť ITMS bola zrealizovaná a všetky bezpečnostné opatrenia boli dodržiavané počas celej doby prevádzky systému ITMS. Na základe odporúčaní vládneho auditu ITMS sa vykonávali práce súvisiace s vypracovaním Bezpečnostného projektu pre ITMS a ISUF.

6. Realizácia záložného systému ITMS

Počas prvého polroka 2013 prebiehali aktivity orientované na zabezpečenie dodania Oracle licencií pre systém ITMS, práce na dobudovaní záložného systému ITMS a zosúladenia jednotlivých informačných systémov, ktoré majú byť v rámci úplného testovania v prevádzke zo záložného pracoviska. Záložné pracovisko pre systém ITMS bolo sfunkčnené, zatiaľ ale nebolo vykonané úplné testovanie plánov obnovy pre systém ITMS. Z dôvodu nasadzovania nových systémov do prevádzky v záložnom pracovisku je testovanie plánov obnovy pre systém ITMS plánované na 2. polrok 2013.

221	Komunikačno-technologická infraštruktúra
-----	--

Hlavným cieľom úlohy je zabezpečovanie nepretržitej správy činnosti celého komunikačného systému, ktorý zabezpečuje spojenia a komunikáciu používateľov IS systému Štátnej pokladnice, informačného systému pre štrukturálne fondy a kohézny fond a tiež rezortnú sieť.

Súčasťou starostlivosti o komunikačné spojenia je aj neustále dopĺňovanie systému monitoringu aktívnych liniek v DataCentre, ktoré slúži na sledovanie aktuálnej činnosti liniek a ich potenciálnych poruchových stavov.

Zamestnanci DataCentra spolupracovali pri údržbe a opravách zariadení komunikačného vybavenia a havarijných výpadkov liniek, pri prevádzkovaní šifrátorov, pri rôznych meraniach a pri údržbe optiky zaústenej priamo v stojanoch komunikačného uzla v DataCentre.

IP telefónia DataCentra v hodnotenom období pracovala bez väčších problémov. V súlade s požiadavkami boli vykonávané potrebné zmeny v parametroch klapiek a priebežne boli odstraňované vzniknuté poruchy. Nezávislosť telefónnej prevádzky DataCentra od sieťového napätia bola aj naďalej krytá z UPS3.

Pokračovalo v skvalitňovaní monitorovania chodu počítačovej sály a jej podporných zariadení - stála služba CMP v DataCentre bola včas informovaná o výnimočných stavoch a mohla tak zabezpečiť rýchly zásah. Systém umožňuje poslať varovné maily a SMS na vybrané adresy, resp. telefónne čísla.

Aj v prvom polroku 2013 boli zabezpečované pripojenia ďalších rack-ov na systém distribúcie el. energie, do napájacích vetiev boli inštalované merače prúdu, sústavne sú sledované odbery elektrickej energie v technologických priestoroch a pravidelne je kontrolovaný stav oboch hlavných UPS a prebiehalo pravidelné testovanie nového a aj starého dieselgenerátora.

Priebežne boli počas 1.polroku 2013 kontrolované stavy UPS - bola vykonávaná ich profylaktika a overovanie spôsobilosti chodu, boli odstraňované zistené poruchy a nedostatky na podporných technických zariadeniach a profylaktika klimatizačných zariadení.

V rámci medzinárodnej spolupráce bol aj v prvom polroku 2013 zabezpečovaný chod národného uzla TAXUD.

V súčasnosti so CCN/TC boli upgradované primárna aj záložná linka do siete CCN/CSI a prevedená migrácia siete WAN, koordinovaná zo CCN technického centra v Bruseli. V rámci tejto migrácie bola zabezpečená plná duálnosť pripojenia na európsku sieť doplnením sekundárneho smerovača a zapojením sekundárneho prepínača bola zvýšená priepustnosť záložnej linky. Bola zrealizovaná plne diverzifikovaná infraštruktúra zabezpečením duálneho vstupu prípojných liniek do budovy.

Prebehla migrácia podpory CCN/TC z ITSM1 na ITSM2. Do Bruselského projektu bol zavedený nový systém COPIS.

V súlade s potrebami užívateľov Ministerstva financií SR a Finančnej správy SR prebiehala spolupráca pri nasadzovaní nových aplikácií a pri riešení problémov v prevádzkovaných aplikáciách. Spolu s partnermi v CCN/TC v Bruseli boli pre nové aplikácie vytvárané k nim heslá, pridávané, odoberané a upravované kontá podľa požiadaviek. Priebežne bola udržiavaná potrebná dokumentácia.

Sústavne prebiehalo monitorovanie činnosti národného uzla CCN/CSI, pričom boli podľa potreby uskutočňované príslušné zásahy. Bolo ukončené pravidelné zálohovanie na pásky - od konca roku 2012 bolo zálohovanie zabezpečované iba podľa požiadavky z Bruselu.

DataCentrum pôsobilo od vzniku Finančnej správy SR ako systémový integrátor pri spúšťaní ISVS FS - predovšetkým s cieľom optimalizácie dizajnu KTI pre prepojenie dátových centier Colného riaditeľstva, Daňového riaditeľstva a DataCentra. Na základe takto získaných informácií bolo následne kreované IT prostredie pre AD, Microsoft Exchange, Sharepoint a realizované komunikačné prostredie ISVS FS SR.

Odborní garanti DataCentra kontinuálne zabezpečovali spoľahlivú a bezpečnú prevádzku KTI pre Ministerstvo financií SR, Štátnu pokladnicu, Agentúru riadenia dlhu a likvidity a Finančnú správu SR.

Pre potreby FS SR zabezpečilo DataCentrum technologický upgrade hlavných uzlov WAN CR a WAN DR (CPE, LAN, FW) a spoľahlivú a bezpečnú prevádzku KTI.

Do CMP DataCentra bol implementovaný systém sledovania štatistík vyťaženia jednotlivých dátových okruhov Finančnej správy SR s cieľom aktívneho monitoringu prevádzky počas implementácie nových aplikácií Finančnej správy SR. Týmto spôsobom bola KTI priebežne nastavovaná podľa aktuálnych záťaží jednotlivých liniek. DataCentrum zabezpečilo zjednotenie WAN sietí CR SR a DR SR do jednotnej WAN FS (Full mesh). Aktívnym prístupom k sledovaniu prevádzky WAN FS a expresným zabezpečovaním potrebných kapacít KTI boli eliminované problémy v dátových prenosoch.

KTI bola aktualizovaná v súlade s meniacimi sa funkčnými potrebami rezortu s ohľadom na zmeny v legislatíve.

303	MIS MF SR – údaje za výkazníctvo
-----	----------------------------------

V prvom polroku 2013 boli v rámci tejto úlohy zasielané odberateľovi na MF SR - Odbor informatiky - oddelenie projektového riadenia údaje z jednotlivých IS spracovávaných v DataCentre pre potreby MIS MF SR.

311	Podpora používateľov pri práci s aplikáciami rozpočtového informačného systému - AP RIS (Aplikačná podpora RIS)
-----	---

DataCentrum prostredníctvom CPU zabezpečovalo v prvom polroku 2013 pre správu a prevádzku informačného systému RIS pomoc používateľom pri používaní jednotlivých modulov, odhaľovanie nekorektných funkcií, zbieranie a odovzdávanie námietok na ďalší rozvoj RIS. Pracovisko aplikačnej podpory RIS sa podieľalo na riadiacich a koordinačných činnostiach. Pravidelne, raz mesačne, sa konali koordinačné porady, na ktorých sa riešili všetky vzniknuté problémy v prevádzke RIS a podnety pre ďalší vývoj.

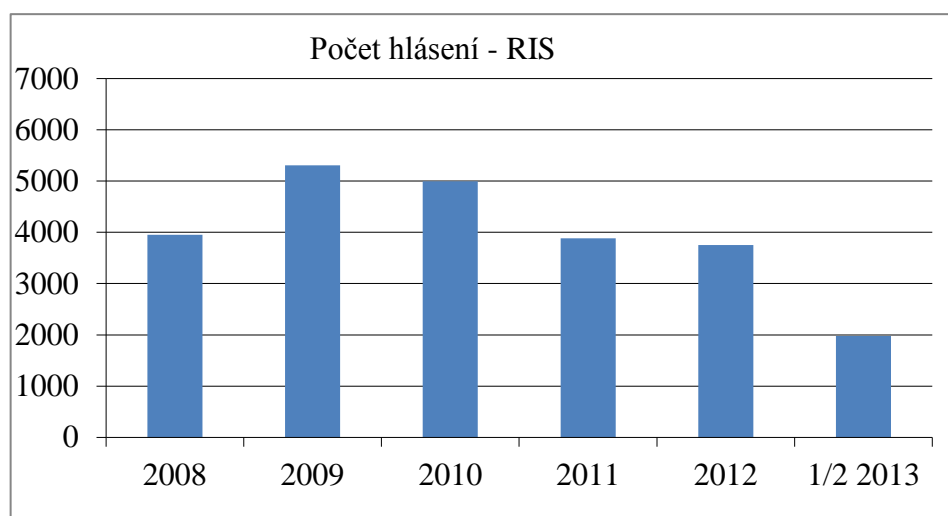
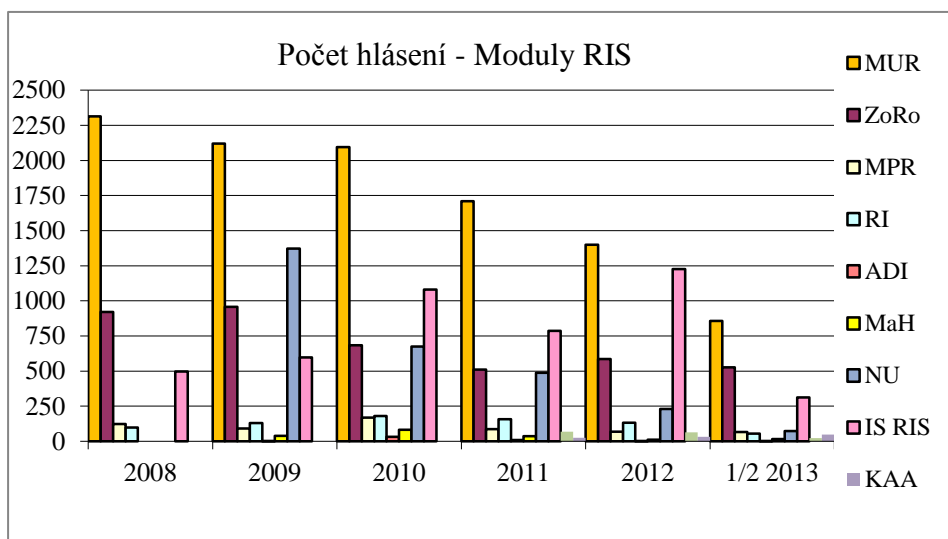
Pracovisko aplikačnej podpory RIS:

- poskytovalo aplikačnú podporu používateľom pri práci s modulmi RIS: ZoRo (Zostavenie rozpočtu), MPR (Modul programového rozpočtovania), RI (Register investícií), MÚR (Modul úprav rozpočtu), ADI - adicionality, NU - nefinančné ukazovatele, MaH - monitorovanie a hodnotenie programovej štruktúry, KaA - kontrola a audit, RIS – mzdy a RIS SAM určený na zostavovanie, sledovanie a hodnotenie rozpočtu organizáciami samosprávy, ktorý nie je ešte plne funkčný pre všetky subjekty územnej samosprávy, t.zn. nie všetky subjekty sú pripojené. Všetky obce majú byť napojené v RIS SAM do konca roka 2013. Projekt RIS SAM pre subjekty územnej samosprávy bude pokračovať aj v ďalšom roku.
- priebežne sprostredkovávalo metodické a organizačné usmernenia medzi vlastníkom procesu, resp. metodickým garantom a používateľmi,
- zaznamenávalo problémy používateľov, ich požiadavky a poskytovalo tieto informácie tretej úrovni podpory, metodickému garantovi a dodávateľovi RIS za účelom analýzy najčastejšie sa vyskytujúcich požiadaviek, problémov a navrhovania úprav v jednotlivých moduloch. Pri poskytovaní podpory a služieb spolupracovalo s ostatnými pracoviskami a úrovňami CPU.

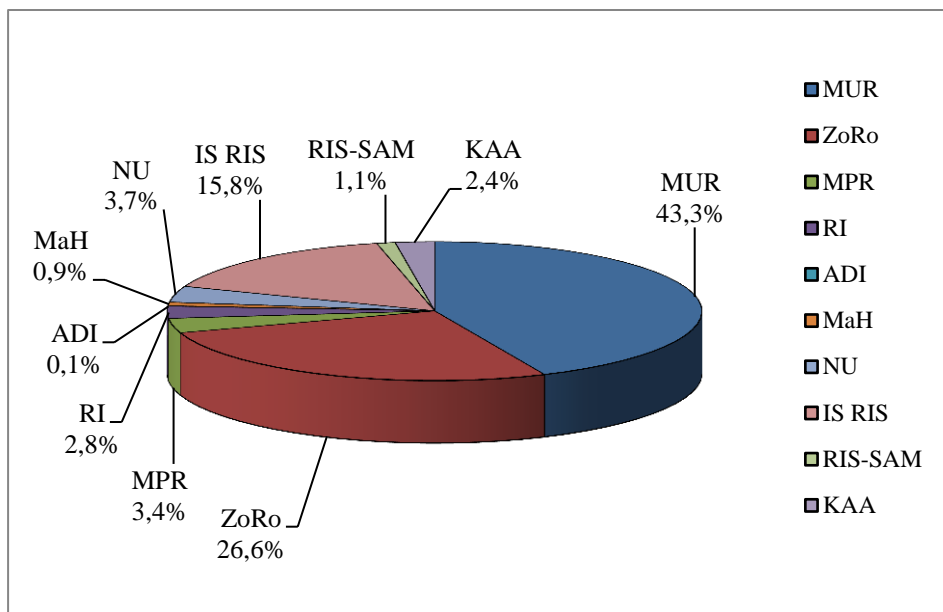
Celkový počet a percentuálny podiel vyriešených hlásení týkajúcich sa aplikačnej podpory RIS po jednotlivých moduloch a v porovnaní s predchádzajúcimi rokmi je uvedený v nasledujúcej tabuľke a grafe:

Modul RIS	2009	%	2010	%	2011	%	2012	%	1/2 2013	%
MUR	2120	39,9	2095	41,9	1709	44,0	1400	37,3	857	43,3
ZoRo	958	18,0	683	13,7	510	13,1	586	15,6	527	26,6
MPR	91	1,7	170	3,4	87	2,2	68	1,8	67	3,4
RI	130	2,4	181	3,6	158	4,1	132	3,5	56	2,8
ADI	3	0,1	31	0,6	10	0,3	2	0,1	1	0,1
MaH	38	0,7	82	1,6	37	1,0	12	0,3	17	0,9
NU	1372	25,8	676	13,5	489	12,6	230	6,1	74	3,7
IS RIS	598	11,3	1080	21,6	787	20,3	1227	32,7	312	15,8
RIS-SAM	*	*	*	*	68	1,8	63	1,7	22	1,1
KAA	*	*	*	*	26	0,7	32	0,9	47	2,4
Spolu	5 310	100,0	4 998	100,0	3 881	100,0	3 752	100,0	1 980	100,0

/* údaje nie sú k dispozícii

Pomer počtu vyriešených hlásení v roku 2013 podľa jednotlivých modulov RIS-u:

Poznámka k úrovniam podpory:

1. úroveň - kontaktné centrum: - podporu na tejto úrovni poskytuje DataCentrum a spočíva v komunikácii s používateľmi, t.j. prijatie dopytu na službu, jeho zatriedenie, bližšie špecifikovanie, riešenie jednoduchších alebo často sa opakujúcich požiadaviek a postúpenie požiadaviek na 2.úroveň;

2. úroveň - aplikačná a technická podpora používateľov: - poskytuje ju DataCentrum a ide o riešenie požiadaviek a problémov používateľov s funkcionalitou IS, s dostupnosťou IS cez komunikačno-technologickú infraštruktúru, správu používateľských oprávnení a technickú podporu HW a SW vybavenia u používateľa a postúpenie požiadaviek na 3. úroveň;

3. úroveň - metodická a systémová podpora: - poskytuje ju metodik/garant vlastníka IS, resp. dodávateľ / riešiteľ IS, pričom ide o riešenie a zodpovedanie metodických otázok, vývoj a aktualizáciu IS na základe požiadaviek z praxe, požiadaviek vlastníka IS, prípadne zmeny legislatívneho prostredia.

313	Účtovný informačný systém obcí a ich podriadených rozpočtových a príspevkových organizácií
-----	--

V 1. polroku 2013 boli v rámci tejto úlohy vykonané nasledovné činnosti:

- úprava programovej aplikácie v súvislosti so zmenami vo finančných a účtovných výkazoch pre rok 2013 pre spracovanie údajov obcí, rozpočtových a príspevkových organizácií v ich pôsobnosti a subjektov verejnej správy, ktorými sú záujmové združenia právnických osôb a neziskové organizácie poskytujúce všeobecne prospešné služby a ďalšie právnické osoby, ktorých nezisková činnosť vyplýva z osobitného predpisu, aktualizácia číselníka obcí, rozpočtových a príspevkových organizácií v ich pôsobnosti, spracovanie finančných a účtovných výkazov obcí k 31. 12. 2012 (8 druhov výkazov), Poznámok k účtovnej závierke (štruktúrovanej i neštruktúrovanej časti Poznámok) za rok 2012, finančných výkazov obcí k 31. 03. 2013 (5 druhov výkazov) za 2 926 obcí, 2181 rozpočtových organizácií v pôsobnosti obcí, 261 príspevkových organizácií v pôsobnosti obcí a 53 neziskových organizácií,
- kontrola správnosti logických väzieb údajov za jednotlivé druhy výkazov, oprava chybných údajov komunikáciou s predkladateľmi výkazov prostredníctvom metodikov obcí a vypracovanie programov pre štandardné zostavy podľa požiadaviek pracovníkov MF SR, výber dát zo spracovaných údajov za 4. štvrťrok 2012 pre vytvorenie tabuliek Štátneho záverečného účtu za rok 2012 za obce, vytvorenie a odovzdanie všetkých požadovaných výstupov za obce na Sekciu štátneho výkazníctva a Sekciu rozpočtovej politiky MF SR za 4. štvrťrok 2012 a 1. štvrťrok 2013.

Okrem štandardných zostáv pre MF SR bolo odovzdaných 26 rozsiahlejších neštandardných výstupov podľa požiadaviek MF SR, čo si vyžiadalo:

- vypracovanie nových programov s časovou i vecnou náročnosťou spracovania týchto úloh,
- výber a prenos individuálnych údajov za obce, rozpočtové a príspevkové organizácie v ich pôsobnosti a subjekty verejnej správy, ktorými sú záujmové združenia právnických osôb a neziskové organizácie poskytujúce všeobecne prospešné služby a ďalšie právnické osoby, ktorých nezisková činnosť vyplýva z osobitného predpisu do IS Štátnej pokladnice za 4. štvrťrok 2012 a 1. štvrťrok 2013,
- vytvorenie a odovzdanie požadovaných výstupov Ministerstvu dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja SR,
- výber a odovzdanie individuálnych údajov za obce a rozpočtové a príspevkové organizácie v ich pôsobnosti do MIS na MF SR za 4. štvrťrok 2012 a 1. štvrťrok 2013, ŠÚ SR, Najvyššiemu kontrolnému úradu a subjektom – CRIF (Slovak Credit Bureau), SIMS a Národnej banke Slovenska, s ktorými MF SR uzatvorilo Zmluvu o poskytovaní údajov, ako aj poskytnutie vyžiadanych údajov podľa zákona o verejnom prístupe k informáciám,

- bol aktualizovaný obsah prílohy č.1 k dohode o vzájomnom poskytovaní údajov uzavretej medzi DataCentrom a ŠÚ SR.

Uvedený počet rozpočtových a príspevkových organizácií a neziskových organizácií je zo spracovania údajov k 31. 03. 2013. Tento počet je premenlivý, pretože pri spracovaní výkazov za daný štvrťrok sú dodané údaje za novovzniknuté rozpočtové, príspevkové a neziskové organizácie a sú vylúčené organizácie, ktoré nepredkladajú údaje z dôvodu zániku organizácie.

314	Programové vybavenie pre automatizovaný zber účtovných výkazov obcí a ich podriadených rozpočtových a príspevkových organizácií (AZÚV)
-----	--

V prvom polroku 2013 v rámci tejto úlohy bolo vykonané:

- tvorba a aktualizácia štruktúry vstupných súborov pre predkladanie údajov jednotlivými obcami a ich podriadenými rozpočtovými, príspevkovými a neziskovými organizáciami,
- prepracovanie a úprava aplikácií (vstupné obrazovky, kontroly, výstupy) v súvislosti so zmenami vo vzoroch finančných a účtovných výkazov pre rok 2013,
- vytvorenie nového číselníka rozpočtovej klasifikácie v súvislosti so zmenami v rozpočtovej klasifikácii platnej pre rok 2013,
- aktualizácia číselníka obcí, rozpočtových, príspevkových a neziskových organizácií v ich pôsobnosti a poskytovanie používateľskej podpory pri práci s aplikáciou AZÚV,
- bol vytvorený a upravený výstup z tejto úlohy do prostredia IT Oracle (údaje za jednotlivé obce a ich podriadené rozpočtové, príspevkové a neziskové organizácie v textovom tvare), ktorý je vstupom pre úlohu 313,

V rámci tejto úlohy bola riešená tvorba štruktúry vstupných súborov pre predkladanie Poznámok k IÚZ za rok 2012 jednotlivými obcami a ich podriadenými rozpočtovými a príspevkovými organizáciami, vytvorenie aplikácií a to vstupné obrazovky pre zadávanie 50 tabuliek poznámok, kontroly jednotlivých tabuliek, výstupné zostavy a poskytovanie používateľskej podpory pri práci s aplikáciou pre zber Poznámok.

Užívateľom bola distribuovaná nová aplikácia AZÚV pod OS Windows pre spracovanie Poznámok a pre spracovanie údajov za 1. štvrťrok 2013 a pripravená aplikácia pre spracovanie údajov za 2. štvrťrok 2013 na základe požiadaviek vyplývajúcich z upresnení v metodike účtovania obcí a podľa požiadaviek používateľov.

315	Programové vybavenie pre automatizovaný zber údajov pre potreby IS JÚŠ za územnú samosprávu
-----	---

V prvom polroku 2013 v rámci tejto úlohy bolo vykonané:

- tvorba a aktualizácia štruktúry vstupných súborov pre predkladanie údajov z konsolidovanej účtovnej závierky obcí, formulára vzájomných vzťahov obcí a ich rozpočtových, príspevkových organizácií a obchodných spoločností,
- prepracovanie a úprava aplikácií (vstupné obrazovky, kontroly, výstupy) v súvislosti s požiadavkami užívateľov,
- aktualizácia číselníka účtov, aktualizácia číselníka obcí, rozpočtových, príspevkových a obchodných spoločností v ich pôsobnosti,
- aktualizácia zoznamu účtovných jednotiek súhrnného celku pre rok 2012,
- poskytovanie používateľskej podpory pri práci s aplikáciou pre zber údajov pre potreby informačného systému jednotného účtovníctva štátu.

Bol vytvorený a upravený výstup z tejto úlohy do prostredia IS JÚŠ (údaje za jednotlivé obce a ich podriadené rozpočtové, príspevkové a obchodné spoločnosti v predpísanom textovom tvare).

Zber údajov je vykonávaný za konsolidovaný rok v troch etapách.

V I. etape boli nahrané IÚZ, II. etapa prebiehala v dvoch kolách. V prvom kole boli pozbierané a nahrané formuláre vzájomných vzťahov a v druhom kole boli pozbierané a nahrané opravy chybných vzťahov medzi jednotlivými účtovnými jednotkami súhrnného celku. V III. etape budú pozbierané a nahrané KÚZ.

Užívateľom bola na základe ich požiadaviek dvakrát distribuovaná nová aplikácia pre automatizovaný zber údajov pre potreby IS JÚŠ za územnú samosprávu.

316	Informačný systém pre centrálnu evidenciu zmlúv o hypotekárnych úveroch
-----	---

Pri realizácii úlohy boli v prvom polroku 2013 vykonané nasledovné činnosti:

- archivácia údajov databázy centrálnej evidencie k 31. 12. 2012,
- archivácia údajov vstupných súborov predložených hypotekárnymi bankami,
- archivácia výstupných súborov a zostáv vytvorených v DataCentre za jednotlivé mesiace roka 2012,
- vygenerované šifrovacie kľúče platné pre rok 2013 pre zabezpečenie ochrany údajov pri ich elektronickom prenose,

- zrealizovaná výmena verejných kľúčov medzi hypotekárnymi bankami, DataCentrom a MF SR potvrdená písomným protokolom.

Za účelom uplatnenia nároku na poskytnutie štátneho príspevku a štátneho príspevku pre mladých k hypotekárnym úverom boli údaje do centrálnej evidencie predkladané z hypotekárnych bánk formou šifrovaných elektronických súborov v mesačnom intervale. Po overení platnosti elektronického podpisu bola vykonaná kontrola predložených údajov. Nezrovnalosti v štruktúre, formáte a nedostatky vo vecnej správnosti predložených údajov boli nahlásené príslušnej banke. Po oprave a opätovnom predložení súboru správnych údajov zo strany bánk boli údaje spracované v zmysle požiadavky MF SR.

Predmetom mesačného spracovania údajov centrálnej evidencie zmlúv bolo vyhodnotiť oprávnenosť nároku poskytovania štátneho príspevku samostatne za hypotekárne úvery so štátnym príspevkom a hypotekárne úvery so štátnym príspevkom pre mladých. Zároveň bola mesačne vypočítavaná celková suma nárokovaného štátneho príspevku v eurách za jednotlivé banky a typ úveru. Vzniknuté rozdiely v celkovej výške nárokovaného štátneho príspevku vypočítaného z údajov centrálnej evidencie a skutočne nárokovaného štátneho príspevku hypotekárnymi bankami za príslušné obdobie spracovania boli konzultované s oprávnenými osobami určenými zo strany bánk. Následne boli rozdiely v nárokoch na štátny príspevok upravené.

Štandardné výstupné zostavy boli predkladané na MF SR a hypotekárnym bankám formou šifrovaných elektronických súborov. Prípadné písomné požiadavky na opravu údajov zo strany bánk boli so súhlasom MF SR priebežne realizované v databáze údajov centrálnej evidencie.

317	Podpora používateľov pri práci s aplikáciami IS ŠP – AP IS ŠP (Aplikačná podpora IS ŠP) - moduly <i>Výkazníctvo</i> a <i>Majetok</i>
-----	--

DataCentrum aj v prvom polroku 2013 plnilo úlohu zabezpečenia pomoci koncovým používateľom pri používaní informačného systému ŠP, zabezpečovalo aplikačnú podporu v module Výkazníctvo pre koncových používateľov modulu, odhaľovanie nekorektností a disfunkcionalít v aplikácii, zber a odovzdávanie námietok pre ďalší rozvoj tohto informačného systému.

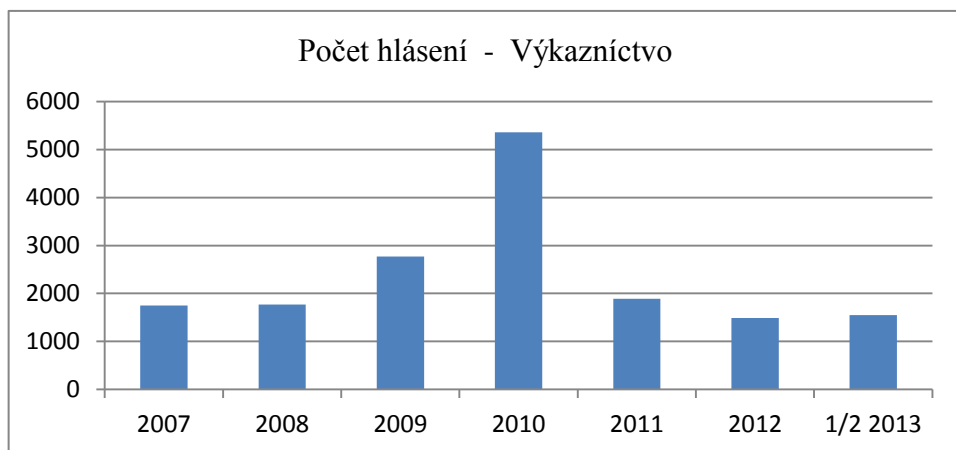
Pomoc používateľom modulu IS SŠP *Výkazníctvo* bola zabezpečovaná prostredníctvom metodického a organizačného usmernenia a komunikáciou s riešiteľmi na tretej úrovni podpory za účelom vyriešenia používateľského problému. Zaznamenávané boli aj používateľské pripomienky a požiadavky ako námety pre analýzy pre potreby rozvoja IS a bola budovaná databáza často kladených otázok a odpovedí. Plnenie úlohy sa realizovalo v úzkej spolupráci s ostatnými úrovňami a skupinami CPU.

Modul *Majetok* nebol využívaný v rutinej prevádzke a tak nevznikali ani požiadavky na poskytovanie podpory používateľov pri práci s ním.

Celkový počet hlásení týkajúcich sa aplikačnej podpory modulu IS SŠP pre Výkazníctvo je v porovnaní s ostatnými rokmi nasledovný:

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	1/2 2013
Výkazníctvo	1 751	1 773	2 771	5 357	1 890	1 488	1 553

V grafickom vyjadrení počet uzatvorených hlásení k výkazníctvu bol nasledovný:

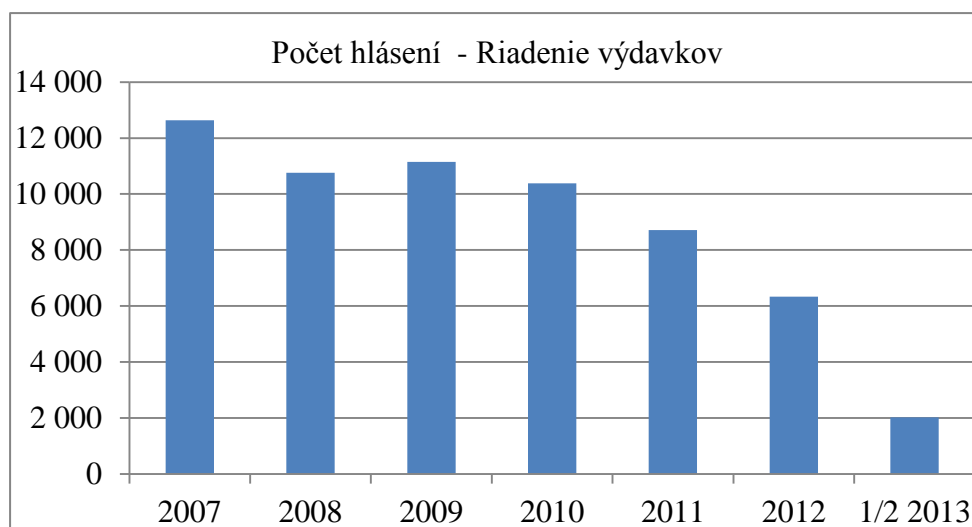
318	Podpora používateľov pri práci s aplikáciami IS ŠP – AP IS ŠP (Aplikačná podpora IS ŠP) - modul <i>Riadenie výdavkov</i> (ManEx)
-----	--

V hodnotenom období plnilo DataCentrum úlohu podpory používateľov zabezpečením pomoci koncovým používateľom pri používaní Informačného systému pre systém štátnej pokladnice, zabezpečením správy a prevádzky systému, zabezpečením aplikačnej podpory v module *Riadenia výdavkov* pre koncových používateľov modulu, odhaľovaním nekorektností a disfunkcionalít v aplikácii, zberom a odovzdávaním námietok pre ďalší rozvoj tohto IS a participovalo tiež na spolupráci riešiteľov systémov RIS a IS SŠP.

Pomoc používateľom modulu IS SŠP pre riadenie výdavkov (ManEx) bola realizovaná prostredníctvom telefonnickej komunikácie a priamou navigáciou na obrazovke. Používateľom boli sprostredkované metodické a organizačné usmernenia a komunikácia s riešiteľmi na tretej úrovni podpory za účelom vyriešenia používateľského problému. Okrem toho boli zaznamenávané používateľské pripomienky a požiadavky ako námety pre analýzy pre potreby rozvoja IS a bola budovaná databáza často kladených otázok a odpovedí. Plnenie úlohy sa realizovalo v úzkej spolupráci s ostatnými úrovňami a skupinami CPU.

Celkový počet hlásení týkajúcich sa aplikačnej podpory modulu IS SŠP pre riadenie výdavkov ManEx je nasledovný:

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	1/2 2013
Riadenie výdavkov	12 636	10 756	11 152	10 381	8 717	6 336	2 028

321	Spracovanie údajov o dani z nehnuteľnosti
-----	---

V rámci úlohy boli zapracované zmeny do programového vybavenia úlohy pre spracovanie údajov z Výkazov o dani z nehnuteľností za rok 2012 v prostredí MS Excel.

DataCentrum zabezpečilo príjem elektronických formulárov a ručné nahrávanie z papierovej do elektronickej formy tých výkazov, ktoré neboli doručené v elektronickej forme.

Spolu bolo doručených 2 612 výkazov, ktoré boli skontrolované a spracované podľa požiadaviek MF SR. Boli vytvorené výstupy v papierovej forme. Tabuľková časť obsahovala spracované údaje za Slovenskú republiku, kraje a okresy SR za rok 2012 a grafická časť obsahovala prehľad vývoja jednotlivých ukazovateľov za Slovenskú republiku a kraje za roky 2004 až 2012.

323	Informačný systém pre centrálnu evidenciu zmlúv o stavebnom sporení
-----	---

K lepšiemu hospodáreniu s prostriedkami štátneho rozpočtu prispievajú aj výsledky informačného systému pre centrálnu evidenciu a priebežné hodnotenie zmlúv o stavebnom sporení, pri ktorých sa uplatňuje nárok na štátnu prémiiu u registrovaných stavebných sporiteľní.

V rámci úlohy boli pre zabezpečenie ochrany osobných údajov začiatkom roka vygenerované, vymenené a archivované verejné PGP kľúče oprávnených osôb na MF SR, v DataCentre a za bankové subjekty zapojené do prevádzky IS pre centrálnu evidenciu zmlúv o stavebnom sporení v roku 2013.

Mesačne boli vypracovávané štandardné výstupy z prémiovo zvýhodnených zmlúv fyzických osôb a štandardné výstupy z prémiovo zvýhodnených zmlúv právnických osôb za obdobia 12/2012 – 05/2013 pre MF SR. Pri spracovaní údajov boli

zistované počty nových stavebných sporiteľov a zmlúv za jednotlivé stavebné sporiteľne, odhalené viacnásobné nároky na poskytované výhody stavebného sporenia v rôznych stavebných sporiteľniach.

Mesačne boli vypracovávané štandardné výstupy z prémiovo zvýhodnených zmlúv fyzických osôb a štandardné výstupy z prémiovo zvýhodnených zmlúv právnických osôb za obdobie 12/2012 – 05/2013 pre stavebné sporiteľne.

Bol vypracovaný aj výstup zo spracovania oprávnených finančných nárokov fyzických osôb a výstup zo spracovania oprávnených finančných nárokov právnických osôb za rok 2012 pre MF SR a bola realizovaná aktualizácia programového vybavenia informačného systému platného od 1. 1. 2013.

Realizovala sa archivácia centrálnej databázy stavebných sporiteľov za rok 2012, vstupných a výstupných súborov a programového vybavenia úlohy za rok 2012.

Za účelom výkonu štátneho dozoru zameraného na kontrolu dodržiavania podmienok poskytovania štátnej prémie pri stavebnom sporení boli pre Odbor vlastných zdrojov a štátneho dozoru MF SR urobené výstupy z centrálnej evidencie za Prvú stavebnú sporiteľňu a. s. za obdobie predkladania od 1. 1. 2009 do 31. 12. 2012.

Pre potreby MF SR bol vypracovaný mimoriadny výstup z centrálnej evidencie zmlúv o stavebnom sporení z údajov od 28. 6. 2004 do 31. 12. 2010 za vybraných sporiteľov.

341	Účtovný informačný systém právnických a fyzických osôb účtujúcich v sústave podvojného účtovníctva
-----	--

V rámci tejto úlohy boli v prvom polroku 2013 vykonané nasledovné činnosti:

- bol aktualizovaný ročný harmonogram úlohy pre príjem, spracovanie a poskytovanie údajov z účtovných výkazov typu Úč POD spracovaných v IT Oracle,
- v spolupráci s MF SR bola vykonaná analýza a zmena v metodických kontrolách údajov. Bol vykonaný príjem štvrtej dávky údajov za rok 2011 z Finančného riaditeľstva SR (FR SR) v elektronickom tvare,
- bolo ukončené štandardné spracovanie vstupov v 4 dávkach v celkovom objeme 189 406 dvojíc súvah a výkazov ziskov a strát za rok 2011, z čoho 24 % boli opravné podania riadnej ÚZ a 0,5 % boli z mimoriadnej účtovnej závierky. Pre účely prípadnej výzvy subjektov na opravné podanie výkazov boli zaslané na FR SR zoznamy subjektov s podozrivou mernou jednotkou, s chybou nerovnosti výsledku hospodárenia v súvahe a výkaze ziskov a strát a i. Konečný počet disponibilných údajov z účtovných výkazov riadnych účtovných závierok v rezortnej databáze je 141 869 dvojíc výkazov,
- bol vytvorený pracovný register účtovných jednotiek SR za spracované údaje, v ktorom boli účtovným jednotkám za správne údaje priradené štatistické klasifikácie,
- boli vytvorené nové a aktualizované existujúce programové aplikácie pre kontrolu a spracovanie údajov a ich výber pre externých odberateľov vo forme súborov agregovaných a individuálnych údajov,
- boli vytvorené výstupy individuálnych údajov - aj anonymizovaných - pre MF SR: vedúci služobného úradu (pre externých odberateľov, s ktorými MF SR uzatvorilo Zmluvu o poskytovaní údajov), Odbor informatiky (pre MIS), pre účely testovania a prevádzky IS Registra účtovných závierok (RÚZ) externému riešiteľovi a pre ŠÚ SR,
- pre potreby RÚZ boli vytvorené výstupy individuálnych údajov aj za mimoriadne účtovné závierky za roky 2009 – 2011,
- pre Sekciu daňovú a colnú MF SR boli vykonané kvantifikácie počtu mikro, stredných a veľkých subjektov podľa požadovaných kritérií za roky 2009 až 2011,
- pre MH SR boli poskytnuté anonymizované individuálne údaje za rok 2011 v zmysle poverenia MF SR pre potreby Národnej agentúry pre rozvoj malého a stredného podnikania (NARMSP),
- bolo uskutočnené spracovanie údajov a tvorba výstupov za agregované údaje pre NARMSP a iných externých odberateľov bankového a súkromného sektora,
- bol pripomienkovaný návrh MF SR pre skrátený rozsah výkazov typu POD
- bola aktualizovaná príloha zmluvy k odberu údajov, uzavretej medzi DataCentrom a ŠÚ SR,
- bola zabezpečená príprava Účtovného IS právnických a fyzických osôb účtujúcich v sústave podvojného účtovníctva pre spracovanie údajov z účtovných výkazov typu Úč POD za účtovné obdobie kalendárneho roka 2012, resp. hospodárskeho roka 2011/2012, čo predstavuje: aktualizáciu parametrov a existujúcich programových aplikácií,
- bol uskutočnený príjem prvej dávky údajov z účtovných výkazov v objeme 163 987 dvojíc súvah a výsledoviek a 1 541 záznamov z evidencie subjektov s hospodárskym rokom z FR SR v elektronickom tvare; údaje boli spracované a sú pripravené pre ich ďalšie využitie,
- boli vytvorené výstupy individuálnych údajov pre MF SR pre potreby Registra účtovných závierok externému riešiteľovi.

342	Účtovný informačný systém účtovných výkazov podnikateľskej sféry fyzických osôb účtujúcich v sústave jednoduchého účtovníctva
-----	---

V prvom polroku 2013 bola prevzatá v elektronickej forme z Finančného riaditeľstva 4. dávka údajov ÚIS FO jednoduché účtovníctvo za rok 2011. Odberateľovi zo ŠÚ SR boli poskytnuté agregované výstupné zostavy vytvorené z údajov ÚIS FO

za rok 2011, ako aj súbory individuálnych dát reprezentujúcich toto obdobie. V januári to boli priebežné a koncom apríla definitívne výstupy. Priebežne boli vykonávané opravy chybných dát v prostredí FORMS.

Pre MIS MF SR boli poskytnuté údaje za výkazníctvo fyzických osôb za rok 2011 a k nim prislúchajúci register účtovných jednotiek účtujúcich v sústave jednoduchého účtovníctva. Boli zrealizované výbery údajov podľa požiadaviek externých odberateľov zo Slovenskej informačnej a marketingovej spoločnosti (SIMS) a UniCreditBank za obdobie roka 2011. Pre Národnú agentúru pre malé a stredné podnikanie (NARMSP) boli zrealizované agregované výstupy z údajov výkazov Úč FO za rok 2011. Ministerstvu hospodárstva boli odovzdané individuálne údaje z výkazov Úč FO na základe nimi stanovených výberových kritérií.

Na záver spracovania dát za rok 2011 bola uskutočnená archivácia údajov uvedeného obdobia ako aj registra účtovných jednotiek za toto obdobie do prezentačnej vrstvy v konečnom rozsahu 209 644 dvojíc výkazov.

V závere 1. polroka 2013 bol uskutočnený príjem a kontrola prvej dávky údajov ÚIS FO jednoduché účtovníctvo z Finančného riaditeľstva za rok 2012 v množstve približne 188 tisíc účtovných jednotiek.

343	Účtovný informačný systém neziskových účtovných jednotiek účtujúcich v sústave podvojného účtovníctva
-----	---

V rámci tejto úlohy bolo v prvom polroku 2013:

- aktualizované aplikačné programové vybavenie na nahrávanie údajov v prostredí MS Access z účtovných výkazov typu Úč NUJ 1–01 a Úč NUJ 2–01,
- boli vypracované pracovné tabuľky pre evidenciu prijatých výkazov - k 28.6.2013 došlo z daňových úradov, pobočiek a kontaktných miest 5 148 dvojíc účtovných výkazov typu NUJ za rok 2012 v papierovej forme.
- prebiehalo nahrávanie údajov z papierovej do elektronickej formy a boli vykonané manipulačné práce s výkazmi (triedenie, evidencia, distribúcia, oprava chybných identifikácií a zber). Údaje z účtovných výkazov v elektronickej forme v tvare *.txt súborov boli nahraté do tabuliek disponibilnej databázy centrálného databázového systému v prostredí IT Oracle,
- bolo aktualizované programové vybavenie v prostredí IT Oracle vzhľadom na novú štruktúru výkazov a boli aktualizované a doplnené nové výstupné požiadavky ŠÚ SR do aplikačného programového vybavenia pre vytvorenie výstupných súborov typu *.csv a vypracované výstupné súbory pre ŠÚ SR podľa zadanych požiadaviek – finálne údaje za rok 2011,
- pre MIS MF SR boli vypracované výstupné súbory za rok 2011 v rozdelení na dobré a chybné údaje a k nim prislúchajúci register účtovných jednotiek účtujúcich v sústave podvojného účtovníctva.

344	Účtovný informačný systém účtovných výkazov neziskovej sféry - jednoduché účtovníctvo
-----	---

V rámci tejto úlohy bola v prvom polroku 2013:

- vykonaná archivácia výkazov a údajov v databáze za výkazy Úč NO 1-01 a Úč NO 2-01 k 31. 12. 2011 a ŠÚ SR boli odovzdané finálne zostavy za výkazy za rok 2011,
- pre MIS MF SR boli poskytnuté údaje za výkazy za rok 2011 za dobré aj chybné údaje a k nim prislúchajúci register účtovných jednotiek účtujúcich v sústave jednoduchého účtovníctva,
- v súvislosti so zmenou štruktúry účtovného výkazu bola uskutočnená aktualizácia aplikačného programového vybavenia, čo predstavovalo analýzu zmien v legislatíve, analýzu a reštrukturalizáciu vstupných a výstupných súborov a tabuliek, úpravu metodických kontrol a parametrov pre spracovanie ďalšieho obdobia. Zároveň bolo upravené aj aplikačné programové vybavenie pre typovanie údajov z výkazov v prostredí MS Access na základe metodických zmien vo výkaze,
- bol zrealizovaný zber, evidencia, kontrola, oprava chybných identifikácií z jednotlivých Daňových úradov, pobočiek a kontaktných miest v počte cca 11 600 ks podľa aktuálneho Štatistického a Daňového registra organizácií, vrátane zabezpečenia ich distribúcia a natypovanie do textového súboru,
- na základe požiadaviek ŠÚ SR bolo vytvorené a upravené aplikačné programové vybavenie pre tvorbu nových výstupných súborov podľa požadovaných kritérií.

345	Správa a spracovanie údajov registrov a číselníkov pre ÚIS účtovných výkazov podnikateľskej a neziskovej sféry
-----	--

V priebehu prvého polroka 2013 bolo uskutočnené prevzatie a spracovanie údajov registra ekonomických subjektov zo ŠÚ SR za rok 2012 ako aj číselníkov prislúchajúcich tomuto registru a nahrané do prostredia Oracle.

Z FR SR boli prevzaté daňové registre organizácií za právnické a fyzické osoby za rok 2012. Daňový register za právnické osoby bol nahraný do prostredia Oracle.

351	Hlásenie o spotrebiteľských úveroch
-----	-------------------------------------

V rámci tejto úlohy boli obdržané údaje o novoposkytnutých spotrebiteľských úveroch od všetkých veriteľov, ktoré sú z MF SR elektronickou poštou predkladané DataCentru v súboroch vo formáte *.xml, ich kontrola a vyhodnotenie. Následne boli z týchto údajov vypočítané objemy novoposkytnutých spotrebiteľských úverov a kreditných kariet kumulatívne za všetkých veriteľov, priemerné hodnoty RPMN (ročná percentuálna miera nákladov) za jednotlivé typy novoposkytnutých spotrebiteľských úverov (ide o vážené priemery za všetkých veriteľov pričom váhovou informáciou je príslušný objem jednotlivých typov novoposkytnutých spotrebiteľských úverov). Zo súhrnnej tabuľky bol urobený výpočet vážených priemerov RPMN za jednotlivé obdobia zmluvnej splatnosti od 3 do 6 mesiacov, od 6 do 12 mesiacov, od 1 do 5 rokov, od 5 do 10 rokov, od 10 rokov a za jednotlivé typy spotrebiteľských úverov.

V 1. polroku 2013 bolo uskutočnené spracovanie údajov za 4. štvrťrok 2012 a 1. štvrťrok 2013, pričom boli vypracované a odovzdané na MF SR súhrnné tabuľky, vrátane zoznamu subjektov, ktorých údaje boli do nich zahrnuté.

352	Informačný systém pre centrálnu evidenciu zmlúv o mladomanželských úveroch
-----	--

V rámci plnenia úlohy za prvý polrok 2013 boli zrealizované nasledovné činnosti:

- archivácia údajov databázy centrálnej evidencie k 31. 12. 2012,
- archivácia vstupných súborov predložených bankami a výstupných súborov vytvorených v DataCentre za jednotlivé mesiace roka 2012,
- vygenerované šifrovacie kľúče platné pre rok 2013 pre zabezpečenie ochrany údajov pri ich elektronickom prenose,
- zrealizovaná výmena verejných kľúčov medzi bankami, DataCentrom a MF SR potvrdená písomným protokolom.

Za účelom uplatnenia nároku na poskytnutie štátneho príspevku k mladomanželským úverom boli údaje predkladané do centrálnej evidencie z bánk formou šifrovaných elektronických súborov v mesačnom intervale. Po overení platnosti elektronického podpisu a následnej kontrole vecnej správnosti predložených údajov bolo zrealizované spracovanie v zmysle požiadaviek MF SR.

Predmetom mesačného spracovania údajov centrálnej evidencie mladomanželských úverov bolo vyhodnotiť nárok na štátny príspevok a vypočítať výšku sumy nárokovaného štátneho príspevku v eurách za každú banku.

Štandardné výstupné zostavy boli predkladané na MF SR a príslušným bankám formou šifrovaných elektronických súborov.

402	Technická, komunikačná a systémová podpora projektov
-----	--

Popri štandardnej každodennej administrácii ako je kontrola logov, diskových subsystémov, používateľských kont, zálohovania, riešenie incidentov prevádzky, riešenie hardvérových problémov atď., boli v 1. polroku 2013 vykonané nasledujúce aktivity v jednotlivých oblastiach činnosti:

Správa operačných systémov

Cieľom a obsahom správy operačných systémov Windows Server 2003 a Windows Server 2008 bolo zabezpečiť bezporuchovú prevádzku serverov v lokálnej sieti DataCentra. Vykonávali sa bežné administrátorské činnosti zamerané na predchádzanie výpadkom, ako je kontrola logov, diskových subsystémov, používateľských účtov, riešenie skupinových politík, zálohovania, riešenie incidentov prevádzky, riešenie hardvérových problémov a softvérových problémov, antivírusová ochrana serverov a pracovných staníc, podpora používateľov a aktualizácia operačných systémov prostredníctvom Windows Server Update Services a zabezpečovali sa plánované odstávky a bezproblémový nábeh po odstávkach. Na serveroch sa odstraňovali chyby zo systémových logov.

Všetky činnosti sú spojené aj so správou domény, správou pracovných staníc a antivírusovou a antispamovou ochranou.

Bol vykonaný audit Microsoft licencií, ktorého cieľom bolo zistiť verzie operačného systému a Microsoft Office na pracovných staniciach. Zber údajov sa vykonal prostredníctvom dvoch serverov s operačným systémom Windows Server 2008 R2, ktoré boli nainštalované v oboch prevádzkovaných doménach v súlade s požiadavkami pilotného projektu MF SR Integrovaný modul pre Portál na evidenciu licencií.

Pre účely zberu dát na monitorovanie serverov DataCentra boli na serveroch nainštalovaní agenti aplikácie ArcSight. Monitorovanie serverov zabezpečuje CSIRT.

V prvom polroku sa rozbehol projekt CSIRTu Themis, do ktorého boli zaradené počítače z LAN DataCentra a riešili sa bezpečnostné upozornenia z reportov.

Pre potreby projektu SPPIT boli nainštalované a spravované tri servery s operačným systémom Windows server 2008 R2 SP1.

Projekt Centrálna správa privilegovaných používateľov, pre ktorý boli v decembri 2012 pripravené servery s operačným systémom Windows Server 2008 a Windows Server 2008 R2, pokračoval vyšpecifikovaním systémov, administrátorov, vlastníkov a audítorov zaškolením administrátorov a vlastníkov systémov a vytváraním prístupov.

V hodnotenom období boli do infraštruktúry zapojené nové zariadenia pre prevádzku virtualizačnej platformy. Boli nakonfigurované prístupy ku dátovým zdrojom existujúcej virtualizačnej platformy, čo sú nutné predpoklady pre úspešnú migráciu celej infraštruktúry na nový hardvér a boli vykonané testy novej verzie hypervízora.

Správa domény (Active Directory)

Spravovali sa dve domény - jedna pre interných, druhá pre externých zamestnancov. V rámci úlohy sa vytvárali účty novým zamestnancom, zakazovali účty zamestnancom, ktorí odišli, menili sa prístupové práva preradeným zamestnancom, riešili sa zmeny prístupových práv podľa potrieb a požiadaviek, zabezpečovala sa konfigurácia DHCP a rezervácia IP adries podľa požiadaviek.

Cez doménové politiky sa riešilo členstvo počítačov v skupinách tak, aby bola zabezpečená aktualizácia operačných systémov pracovných staníc.

Riešila sa podpora doménových používateľov a cez doménové politiky sa riešili prístupové práva používateľských účtov na zdroje v doméne, či už pri vytváraní účtu, preradení zamestnanca alebo jeho priradení na riešenie určitého projektu. V samostatnej doméne pre externých zamestnancov sa zaviedla politika zákazu používania USB zariadení pre vybrané skupiny.

Správa operačných systémov Linux

Počas 1. polroka 2013 prebiehala aktualizácia operačných systémov Linux a aktivovali sa nové RHEL licencie.

Okrem toho:

- bol do ostrej prevádzky nasadený server s portálmi obce.datacentrum.sk a dzn.datacentrum.sk,
- upravovali sa a pridávali sa nové zónové konfigurácie na DNS serveroch podľa požiadaviek a potrieb používateľov,
- zmenila sa mailová doména gmail.sk na ktidc.sk,
- upravila sa konfigurácia proxy servera na preposielanie logov v rámci projektu Themis,
- ukončila sa činnosť ServiceDesk remote adapter serverov a boli nahradené novými servermi v rámci správy Service Managera,
- bola ukončená migrácia na nové servery Konzoly 2 a pribudli weby na monitorovanie v Konzole 2.

Aj naďalej bola vykonávaná pravidelná profylaktika Unixových serverov za podpory dodávateľa:

- vytvárali sa účty novým zamestnancom, zakazovali účty zamestnancom, ktorí odišli, menili sa prístupové práva preradeným zamestnancom,
- riešili sa zmeny prístupových práv v rámci adresárovej štruktúry fileservera podľa potrieb a požiadaviek,
- cez doménové politiky sa riešilo členstvo počítačov v skupinách, požadované WSUS serverom tak, aby sa zabezpečilo updatovanie operačných systémov pracovných staníc,
- riešila sa podpora doménových používateľov a prístupové práva používateľských účtov na zdroje v doméne, či už pri vytváraní účtu, preradení zamestnanca alebo jeho priradení na riešenie určitého projektu.

Správa databáz a databázových serverov

Cieľom administrácie databáz je správa testovacieho a produkčného databázového prostredia, poskytovanie databázových služieb používateľom a technická podpora riešiteľov úloh. Na základe toho:

- vytvárali sa denné a týždenné riadne zálohy databáz a kontrolovali sa logy priebehu zálohovania; záložovali sa príslušné archívne redology; vytvárali sa mimoriadne zálohy vybraných užívateľských objektov a ich obnova,
- priebežne boli inštalované patche pre databázový server a vykonával sa plánovaný a neplánovaný reštart databáz,
- bola vykonaná archivácia údajov a pripravené prostredie pre spracovanie údajov ďalšieho účtovného obdobia,
- bola monitorovaná veľkosť a využitie tabuľkových priestorov, pričom neobsadený priestor bol dealokovaný,
- vykonala sa synchronizácia testovacieho a produkčného prostredia,
- boli sledované auditné záznamy databázových operácií, obsah alert logov a vykonané potrebné zmeny,
- bola vykonaná inštalácia a konfigurácia vyššej verzie Weblogic aplikačného servera, nainštalované patche, prekompilované používané aplikácie a pravidelne sa vykonáva upgrade JAVA prostredia; na používateľských PC bol vykonaný upgrade JAVA prostredia a sprístupnené aplikácie weblogic-u vyššej verzie.

Operatívne je používateľom databáz poskytovaná technická podpora. Boli prevzaté údaje účtovných výkazov právnických a fyzických osôb v elektronickej forme.

Evidencia licencií Oracle produktov a ich maintenance podľa jednotlivých IS je priebežne udržiavaná a údaje sú poskytované ako podklady pre obnovenie maintenance a nákup nových licencií.

Administrácia LAN, WAN a redakčných systémov

Na prístupovej infraštruktúre DataCentra, ktorú využívajú používatelia pri prístupe ku aplikáciám z verejnej siete, prebehli a v súčasnej dobe stále ešte prebiehajú zmeny, ktorých účelom je zvýšiť priepustnosť a bezpečnosť tejto infraštruktúry. Prevdzané zmeny majú za úlohu zvýšenie ochrany samotných aplikácií i zabezpečenia prístupu k nim. Súčasťou týchto zmien je výmena prepínačov za prepínače s rozhraniami s vyššou prenosovou rýchlosťou (1Gbit/s), výmena už nepodporovanej firewallovej technológie za novú, podporovanú, s lepšími parametrami (rýchlosť rozhraní, firewallová priepustnosť, počet konkurentných spojení, atď.). Za účelom prevencie proti útokom boli nainštalované intrusion prevention

zariadenia, ktoré chránia aplikácie pred útokmi z internetu aj z vnútorných sietí na nižších vrstvách. Súčasťou prevádzaných zmien bol aj redizajn sieťovej topológie infraštruktúry za účelom jej zjednodušenia, čo by v konečnom dôsledku malo mať pozitívny efekt na jej priepustnosť.

Väčšia časť nových technológií je už v plnej prevádzke, naďalej však pokračuje ladenie konfigurácií a nastavení.

Správa systémov IDS

V hodnotenom období sa na systémoch detekcie prienikov vykonávali rutinné a štandardné činnosti súvisiace s administráciou týchto systémov. Každodenne bol monitorovaný stav jednotlivých sieťových a serverových sond, ako tiež zálohovanie databázy udalostí a chybových hlásení.

V centrálnej konzole bolo zachytených 596 058 udalostí, z toho 1 010 s vysokou, 44 182 so strednou a 551 876 s najnižšou prioritou.

Pokles zachytených udalostí sa dá vysvetliť postupným vyradovaním jednotlivých sond a agentov z prevádzky, nakoľko systém detekcie útokov bude nahradený iným, novším systémom.

Kontrola udalostí, ktoré boli zaznamenané do centrálnej konzoly nezistila žiaden úspešný útok na súčasti infraštruktúry DataCentra, u väčšiny bolo zistené že sa jedná o udalosť typu „false positive“, resp. o legálnu a povolenú komunikáciu niektorej aplikácie smerom z / do siete DataCentra.

Správa Lotus Domino serverov

Vykonávala sa štandardná údržba Lotus Domino servera. Prebiehala administrácia poštových schránok a webových služieb.

Správa webových a aplikačných služieb servera Lotus Domino

Web server pracoval vo virtuálnom prostredí, ktoré efektívne využíva systémové zdroje a následne aj úsporu hardvéru. Priebežne prebiehala na serveroch štandardná správa a údržba.

Podľa požiadaviek a potrieb boli upravené nastavenia webových a mailových vstupných brán. Pravidelne sa kontrolovali a spravovali mailové karantény a riešilo sa prepúšťanie legítimných mailov.

V priebehu 1. polroka 2013 boli upravené nastavenia politík a pravidiel podľa potrieb a požiadaviek.

Špeciálne sa vytvorila nová politika pre útvary CSIRT.SK.

Správa pracovných staníc

V sledovanom období roku 2013 prebiehala štandardná inštalácia a administrácia pracovných staníc. Vykonávala sa štandardná bežná denná údržba výpočtovej techniky - vrátane hardvérových a softvérových riešení problémov, ktoré sa vyskytli na PC u jednotlivých zamestnancov.

Antivírusová, antispamová a antispamová ochrana serverov, pracovných staníc a mailov

Antivírusová, antispamová a antispamová ochrana serverov a pracovných staníc vo vnútornej sieti bola zabezpečovaná prostredníctvom manažovacieho servera a pomocou antivírusového a antispamového riešenia ešte pred vstupom do vnútornej siete.

Na všetkých serveroch je nastavená konfigurácia zvýšenej ochrany internetového prehliadača.

Správa čipových kariet a USB tokenov IS ŠP

V 1. polroku 2013 prebiehala bežná rutinná prevádzka údržby a výroby USB tokenov a čipových kariet ako aj servis čipových kariet, ktorý sa týkal hlavne opráv čipových kariet a USB tokenov podľa požiadaviek používateľov - odblokovaných bolo 865 ks čipových kariet, resp. USB tokenov a na 432 ks čipových kariet, resp. USB tokenoch bolo potrebné prerobiť certifikát.

Zabezpečenie činnosti záložného pracoviska

Prevádzka ZVS v prvom polroku 2013 zabezpečovala správu, monitoring, údržbu a činnosť systémov, zariadení a aplikácií SAP, Man Ex, RIS, KTI, ARDAL, Reuters. Bola realizovaná výmena šifrátorov medzi DC BA a ZVS, ktorá bola neskôr doplnená plánovanou výmenou SUN switchov.

V máji prebehli prípravné práce pre rekonštrukciu systémov, dovoz nového hardvéru a aktualizácie verzií operačných systémov.

Prevádzkové problémy stavu databáz, záloh, spojenia a monitoringu boli riešené štandardným postupom.

Poruchy hardvéru, ktoré sa počas sledovaného obdobia vyskytli boli opravené v zmysle zmluvného servisu, pričom funkčnosť systému nebola narušená. Nedostatky v synchronizácii záložných databáz s produkčnými boli odstraňované ihneď po ich zistení.

Správa ServiceDesku a ServiceManagera

ServiceDesk sa v uvedenom období administroval už len v útlmovom režime, nakoľko 3.12.2012 bol nasadený do prevádzky HP ServiceManager - nástupca ServiceDesku. Vykonávala sa len kontrola dostupnosti. Začiatkom júna 2013 bola úplne vyradená z prevádzky časť ServiceDesku umožňujúca podávanie hlásení cez internet.

Nábeh produkčnej prevádzky HP ServiceManagera sa vyznačoval problémami typickými pri uvedení nových systémov do prevádzky. Menšie boli odstránené priamo na mieste počas skúšobnej prevádzky, ďalšie počas nasledujúcich týždňov. V súčasnosti sa pracuje na dopracovaní podnetov od užívateľov, smerujúcich k vylepšeniu fungovania systému.

Od mája je zmigrovaný do prostredia HP ServiceManagera aj manažment incidentov z dohľadového systému, požiadavky oddelenia CMP sa príbežne realizujú. Školenie pracovníkov CMP prebehlo v plánovanom termíne.

Migrácia ServiceDesku na HP ServiceManger je ukončená a môže sa považovať za úspešnú.

Archivácia logov v systéme IS ŠP

Systém archivácie logov má z dôvodu umožnenia riešenia hardvérových výpadkov výrobcom zariadenia zabezpečený prístup pre vzdialenú administráciu a o systém sa stará dodávateľ.

Správa produktov SAP

Plnenie úlohy spočívalo v nastavovaní prístupových oprávnení podľa doručených požiadaviek pre systémy SAP ESO (84 používateľov), SAP ISUF (136 používateľov) a SAP EIS (67 používateľov).

Všetky požiadavky na zmeny boli doručované cez systém ServisDesk, e-mailom alebo v písomnej forme. Následne bola vykonávaná optimalizácia a správa oprávnení pre jednotlivých používateľov, administrácia systémov SAP ESO, SAP ISUF, SAP EIS a generovanie nových oprávnení, reportov a monitorovanie systémov.

V apríli 2013 sa uskutočnil audit všetkých SAP systémov (JÚŠ, ISUF, ESO, ŠP a ARDAL), kde zamestnanci DataCentra poskytli súčinnosť auditorom a poskytli všetky požadované informácie a výstupy z vykonaných testov.

Zálohovanie

Zálohovanie prebiehalo v cykloch, ktoré sa opakovali každé štyri týždne. Počas víkendov sa robili plné zálohy pre 55 serverov a cez pracovný týždeň sa robili inkrementálne zálohy pre 12 serverov. Okrem toho sa ešte podľa potreby, resp. požiadavky vlastníka systému robili mimoriadne zálohy a obnovy požadovaných dát.

Do zálohovacieho plánu bolo pridaných na zálohovanie 8 nových virtuálnych serverov.

Ostatné činnosti

V uplynulom období bol v prostredí KTI nasadený nástroj na centralizovanú správu privilegovaných používateľských účtov. V rámci pilotného projektu bolo riešenie nasadené v prostredí informačných systémov ITMS a ISUF. Nasadené riešenie zabezpečuje správu hesiel privilegovaných účtov, konkrétne sa jedná o získanie hesla alebo prístupu na cieľový systém na základe zadefinovanej politiky a oprávnení a o automatickú zmenu hesla na cieľovom systéme na základe zadefinovanej politiky. Cieľom nasadenia tohto riešenia je ošetriť prípady používania zdieľaných kont administrátormi systémov a vynútiť politiku hesiel, požadovanú internými predpismi DataCentra.

V uvedenom období bol prevedený upgrade Systému pre podporu prevádzky IT. V tomto systéme boli upgradované operačné systémy na aktuálne verzie, takisto aj aplikačný softvér bol povýšený na vyššie verzie. Celý systém bol pritom migrovaný do virtuálneho prostredia, ktoré poskytuje mnohé výhody pre prevádzku systémov. Pri samotnej migrácii bol zaktualizovaný inventár monitorovaných zariadení a služieb.

V prvom polroku 2013 sa pokračovalo v realizácii projektu RÚZ. Absolvovali sa koordinačné a odborné stretnutia so zástupcami organizácií, ktoré sa na realizácii projektu podieľajú. Pracovalo sa na vytvorení potrebných prepojení, na vytvorení prvých databáz údajov a na príprave aplikácií. Prebehli prvé testovania funkčnosti.

403	Prevádzkovanie portálu www.informatizacia.sk
-----	---

V rámci úlohy sa vykonávali bežné administrátorské činnosti zamerané na predchádzanie výpadkom, ako je kontrola logov a zabezpečovanie dostatočného miesta na súborovom systéme, boli zabezpečované aktualizácie operačného systému, systémových služieb i aplikácie. Zabezpečovali sa plánované odstávky a bezproblémový nábeh po odstávkach.

Bola riešená administrácia a prevádzka virtuálneho servera portálu www.informatizacia.sk na virtualizačnej platforme, vďaka ktorej bolo možné obmedziť potrebu plánovaných výpadkov portálu.

V hodnotenom období bola zabezpečená aj kontrola a administrácia systému na detekciu a prevenciu prienikov, ktorý chráni portál pred prípadnými útokmi a bola zabezpečovaná prevádzka bezpečnostných zariadení, ktoré chránia a zároveň kontrolujú prístupy ku portálu a jeho službám.

Vykonávalo sa pravidelné zálohovanie servera, jeho operačného systému, súborového systému a takisto CMS systému, a bol zabezpečený monitoring a dohľad servera samotného a portálu ako takého.

V rámci požadovaných zmien v súvislosti s úpravou webových stránok „informatizacia.sk“ boli na server aplikované nové skripty.

404	Prevádzkovanie Registra ponúkaného majetku štátu
-----	--

V rámci úlohy boli:

- vykonávané bežné administrátorské činnosti ako sú aktualizácie, kontrola logov a riešenie prevádzkových problémov,
- zabezpečené plánované odstávky a bezproblémový nábeh po odstávkach,
- bola zabezpečená prevádzka bezpečnostných systémov a zariadení, ktoré chránia a zároveň kontrolujú prístupy ku registru a jeho službám,
- bolo zabezpečené pravidelné zálohovanie servera, jeho operačného systému a súborového systému, bol zabezpečený monitoring a dohľad servera i aplikácie.

Na základe hlásení na CPU boli riešené požiadavky používateľov oboch častí aplikácie (Osobitné ponukové konania aj Elektronické aukcie).

V súvislosti s rozšírením registra majetku štátu o časť hnuiteľný majetok boli implementované požiadavky používateľov na úpravu a zlepšenie prehľadnosti aplikácie, vykonané aktualizácie textu v dokumentoch, súboroch a aktivačnom mailu a bolo doplnené fulltextové vyhľadávanie ponúk a aukcií pre prihláseného používateľa.

405	Poskytovanie odbornej podpory produktov spoločnosti Microsoft
-----	---

Úloha bola riešená prostredníctvom CPU.

Zo strany potenciálnych používateľov boli na uvedenú úlohu vznášané požiadavky, ktoré boli riešené v súčinnosti so spoločnosťou Microsoft.

Pre Agentúru pre riadenie dlhu a likvidity sme realizovali požiadavku na zabezpečenie kontinuity prevádzky IS ARDAL.

407	Informačný systém účtovníctva fondov (ISUF)
-----	---

Počas prvého polroku 2013 bola DataCentrom poskytovaná a zabezpečovaná nepretržitá prevádzka a správa produkčného, školiaceho a testovacieho systému ISUF, ako aj vykonávaný pravidelný monitoring a vyhodnocovanie potreby aktualizácie (patchov) operačného systému serveru ISUF.

V rámci aplikačnej, technickej, technologickej podpory a monitoringu poskytovalo DataCentrum používateľom systému ISUF podporu 1. stupňa a v spolupráci s odbornými garantmi MF SR a dodávateľom systému ISUF aj podporu 2. a 3. stupňa pomocou aplikácie HP Service Manager.

V prvom polroku 2013 bolo uzatvorených 363 hlásení riešiteľskými skupinami ISUF.

Prevádzkový manažér ISUF v DataCentre priebežne zabezpečoval nápravu zistení z auditu č. A361 a A421.

V roku 2013 sa pokračovalo v realizácii aktualizácie Bezpečnostného projektu ISUF, v rámci ktorej sa pracovalo na bezpečnostnej politike ISUF, analýze dopadov, stratégii obnovy systému a analýzy rizík.

408	Ekonomické informačné systémy (EIS)
-----	-------------------------------------

Dokončovali sa práce na projekte EIS pre tri ministerstvá - MŠVVaŠ SR, MZV SR a MH SR.

DataCentrum aktívne participovalo na zjednocovaní požiadaviek nových klientov systému v oblasti monitoringu a zálohovania.

Pracovná skupina DataCentra vypracovala pre MF SR návrh vybraných parametrov a ich hodnôt, ktoré odporúčalo pri prevádzkovaní EIS sledovať. Po ich schválení DataCentrum od júla 2012 tieto parametre sleduje a vyhodnocuje. Požadované reporty pre správcov systému za jednotlivé rezorty boli vytvárané len dostupnými nástrojmi CPU. Pri eskaláciách konkrétnych incidentov systému bola poskytovaná správcov systémov rozšírená informácia.

DataCentrum poskytovalo priebežne pre klientov EIS aj štandardný servis nahlásovania incidentov cez CPU. Štatistické prehľady hlásení odhaľovali systematické chyby, ktoré boli analyzované a zamestnancami DataCentra následne vyriešené.

DataCentrum zabezpečovalo pre používateľov EIS z iných rezortov aj priestory na školenia, ktoré vykonávali odborníci zo strany dodávateľov.

501	Projektové, ekonomické a organizačné riadenie, technická a prevádzková podpora DataCentra
-----	---

Úloha zahŕňa všetky činnosti vykonávané v rámci ekonomického, organizačného, metodického a koncepčného riadenia DataCentra.

Ide o činnosti súvisiace so zabezpečením bezproblémového plnenia všetkých úloh vyplývajúcich pre DataCentrum z jeho štatútu, podpísaného kontraktu na príslušný rok a činnosti súvisiace s vytvorením a podporou pracovných podmienok k tomu potrebných.

701	Riešenie počítačových incidentov v rámci špecializovaného útvaru CSIRT.SK a jeho prevádzka
-----	--

Prioritným predmetom riešenia úlohy v prvej polovici roka 2013 bolo poskytovať služby potrebné na zvládnutie bezpečnostných počítačových incidentov, na odstránenie ich následkov a na následnú obnovu informačných systémov v spolupráci s prevádzkovateľmi, poskytovateľmi internetových služieb a inými štátnymi orgánmi. Okrem týchto základných služieb jednotka poskytovala aj služby preventívneho a vzdelávacieho charakteru a zabezpečovala spoluprácu pri riešení bezpečnostných incidentov na medzinárodnej úrovni.

1. Spolupráca

V porovnaní s predchádzajúcim odpočtovým obdobím sa opätovne prehĺbila spolupráca s inštitúciami štátnej správy podieľajúcimi sa na ochrane kritickej infraštruktúry, silovými zložkami, akademickým sektorom a organizáciami zo súkromnej sféry, pričom spolupráca sa uskutočňuje v rozsahu riešenia bezpečnostných incidentov, výmeny informácií o aktuálnych hrozbách a zraniteľnostiach, konzultácií a vzdelávania v špecifických oblastiach informačnej bezpečnosti, realizácie národných a medzinárodných cvičení na ochranu kritickej informačnej infraštruktúry.

Nadalej sa rozvíja spolupráca na medzinárodnej úrovni. CSIRT.SK aktívne reprezentoval a obhajoval záujmy Slovenskej Republiky v expertných pracovných skupinách zameraných na riešenie problematiky informačnej bezpečnosti zasadajúcich na pôde Európskej agentúry pre informačnú a sieťovú bezpečnosť (ENISA) a Organizácie pre bezpečnosť a spoluprácu v Európe (OSCE).

CSIRT.SK ďalej spolupracuje na dennej báze so zahraničnými tímami CSIRT/CERT Rakúska, Maďarska, Českej republiky, Poľska, Španielska, USA, Holandska a ďalších krajín a aktívne participuje na vytvorení Stredoeurópskej platformy pre spoluprácu krajín V4 a Rakúska v oblasti kybernetickej bezpečnosti.

Spolupráca v oblasti informačnej bezpečnosti na medzinárodnej úrovni je v súčasnosti zameraná najmä na prijímanie incidentov zo zahraničia, účasť na medzinárodných projektoch včasného varovania a zdieľania informácií, analýzu webového priestoru, zdieľanie overených postupov (best practices), výmenu skúseností pri používaní nástrojov pre riešenie počítačových incidentov.

2. Aktívne služby

Špecializovaný útvar CSIRT.SK (v zmysle úlohy č. 701 kontraktu) riešil bezpečnostné počítačové incidenty v IP adresnom priestore Slovenskej republiky.

V sledovanom období bolo evidovaných 62 závažných počítačových incidentov, ktoré boli nahlásené zahraničnými partnermi, subjektmi SR, alebo zistené priebežným monitoringom CSIRT.SK. Z tohto počtu bolo zaznamenaných 19 incidentov typu malware, do ktorého boli zaradené aj hlásenia o botnetoch a zraniteľnostiach redakčných systémov.

Bol zaznamenaný výrazný nárast počtu prípadov podvodných e-mailov, v ktorých bol umiestnený formulár pre získanie prihlasovacích údajov používateľov (phishing), alebo v prílohe boli pripojené infikované súbory typu *.pdf. Niektoré podvodné e-maily obsahovali odkazy na malware umiestnený na web stránkach útočníkov.

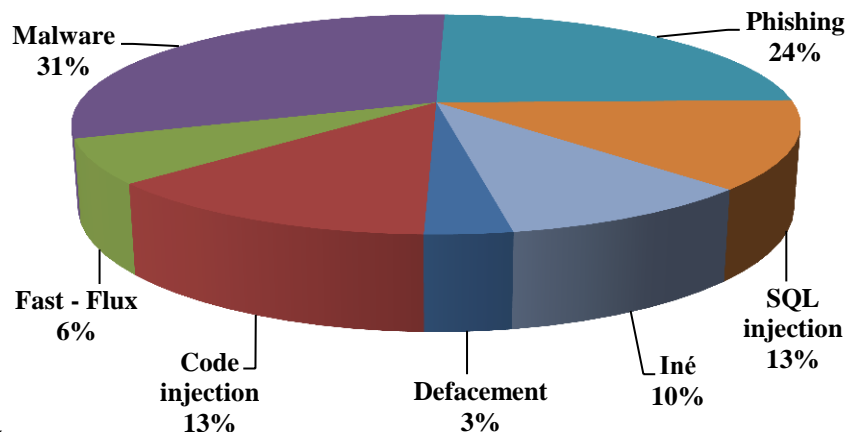
Ďalej boli riešené pokusy o prienik do systémov typu SQL injection a code injection.

V kategórii iné, s počtom 6, sú zaradené napríklad aj DoS/DDoS útoky na inštitúcie štátnej správy SR.

Počet a typy závažných incidentov sú uvedené v nasledovnej tabuľke a grafe:

Typ incidentu	Počet
Defacement	2
Code injection	8
Fast - Flux	4
Malware	19
Phishing	15
SQL injection	8
Iné	6
Celkom	62

**Typy závažných incidentov riešených CSIRT.SK
1.1.-30.6.2013**

Okrem závažných incidentov rieš... riešených viac ako 74 000 hlásení o podozrení na škodlivú aktivitu z IP adresného priestoru SR.

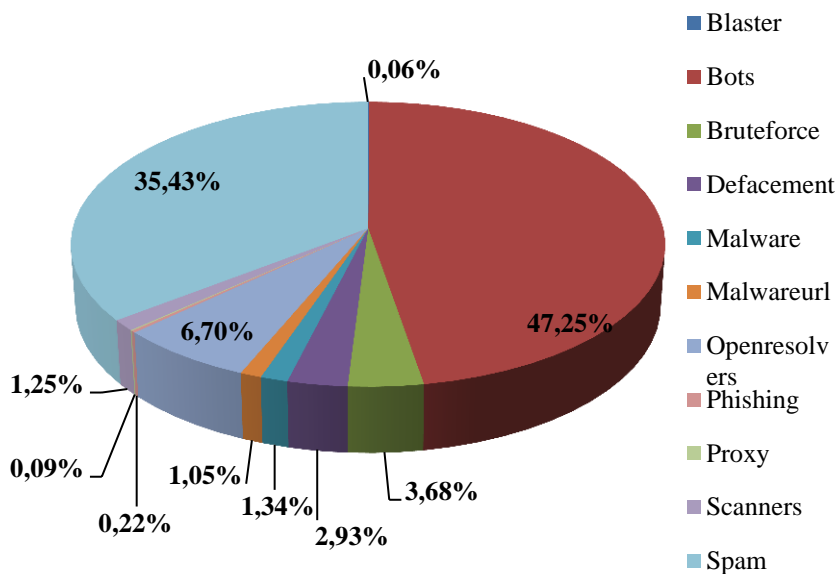
Podklady boli spracovávané denne špecializovanými automatizovanými systémami. CSIRT.SK prijaté údaje preveril a po ich filtrácii riešil s inštitúciou, ktorá IP adresu, podozrivú zo škodlivej aktivity, používala alebo s príslušným poskytovateľom internetových služieb.

Najpočetnejšie bolo podozrenie na zapojenie do siete botnet, potom nasledovali aktivity typu spam a zraniteľnosť typu openresolver.

Detailné počty a typy incidentov za sledované obdobie sú uvedené v nasledovnej tabuľke:

Typ incidentu	Počet
Blaster	44
Bots	35 242
Bruteforce	2 745
C&c	0
DoS	0
Defacement	2 187
Fastflux	0
Malware	1 002
Malwareurl	783
Openresolvers	4 995
Phishing	162
Proxy	66
Scanners	933
Slammer	0
Spam	26 426
Stormworm	0
Celkom	74 585

**Typy incidentov riešených v IP adresnom priestore SR
1.1. - 30.6.2013**

3. Preventívne služby

V rámci preventívnych služieb CSIRT.SK poskytol inštitúciám verejnej správy analýzu infraštruktúry a identifikoval potrebné opatrenia na ich odstránenie. Súčasne CSIRT.SK vykonával pre inštitúcie verejnej správy penetračné testy, ohodnotenie zraniteľnosti webových aplikácií a poskytol odporúčania na odstránenie zistených zraniteľností.

CSIRT.SK v rámci preventívnych služieb implementoval nástroj na periodickú detekciu dostupnosti vybraných webových portálov verejnej správy a upozorňuje na možné DDoS útoky.

702	Vzdelávanie v oblasti informačnej bezpečnosti
-----	---

CSIRT.SK v 1. polroku 2013 organizoval vzdelávacie aktivity pre zamestnancov viacerých rezortov štátnej správy.

Školenia, pod vedením zamestnancov CSIRT.SK, boli zamerané na nasledovné oblasti informačnej bezpečnosti:

- zvyšovanie bezpečnostného povedomia, základy informačnej bezpečnosti, možnosti ochrany pred jednoduchými útokmi cieľovými na bežných používateľov,
- bezpečnostný monitoring, detekcia, prevencia a obrana pred škodlivým kódom, ako aj implementácia opatrení na zabránenie možným útokom,
- bezpečnosť prvkov sieťovej infraštruktúry,
- aktuálne trendy v oblasti počítačovej bezpečnosti,
- organizačné, legislatívne, operačné a technické aspekty vytvárania a prevádzky útvarov typu CSIRT/CERT.

Vzdelávanie a zvyšovanie povedomia v oblasti informačnej bezpečnosti prebiehalo aj prostredníctvom aktívnej účasti na konferenciách:

- „Informačné technológie v podnikovej a verejnej sfére“ s prednáškou zameranou na trendy v kybernetických útokoch, možnosti ochrany proti nim a právnu zodpovednosť za protiprávne konanie,
- „Cyber Security“ organizované pod záštitou Americkej obchodnej komory na Slovensku s prednáškou zameranou na potreby nastavenia optimálneho modelu spolupráce verejnej a súkromnej sféry v rámci kybernetickej bezpečnosti.

V sledovanom období prebiehalo aj vzdelávanie zamestnancov útvaru CSIRT.SK, ktorí si rozšírili svoje vedomosti v špecifických oblastiach informačnej bezpečnosti akými sú:

- ochrana kritickej informačnej infraštruktúry s dôrazom na legislatívne, organizačné a technické aspekty jej ochrany,
- oblasť routingu, switchingu a bezpečnosti sietí,
- Microsoft Windows Security – Hacking v praxi, základy bezpečnosti a ochrana voči útokom,
- digitálna forenzná analýza, vyšetrovanie, forenzná analýza sietí a rekonštrukcie dát,
- techniky použiteľné pri analýze a riešení incidentov zahrňujúce škodlivý softvér a botnety, techniky penetračného testovania.

703	Vytvorenie počítačového pracoviska / laboratória pre forenznú analýzu v rámci CSIRT.SK a jeho HW a SW vybavenie
-----	---

V hodnotenom období bolo prevádzkované laboratórne pracovisko CSIRT.SK v rozsahu:

- pracovisko forenznej analýzy,
- pracovisko na penetračné testovanie,
- pracovisko na analýzu škodlivého kódu,
- sieťové laboratórium.

V rámci úlohy bola zabezpečená prevádzka sieťovej infraštruktúry, HW a SW zamestnancami CSIRT.SK. Za účelom rozvoja a zabezpečenia funkcionality laboratórneho prostredia bolo implementované virtuálne prostredie založené na platforme KVM.

Laboratórne prostredie je podporný prostriedok pre plnenie úloh č. 701 a č. 702 kontraktu a umožňuje poskytovať služby CSIRT.SK v oblastiach:

- forenznej analýzy pre potreby riešenia incidentov a návrhu opatrení,
- testovania zraniteľností a penetračného testovania,
- tvorby odporúčaní a bezpečnostných odporúčaní pre testované zariadenia,
- testovania bezpečnostných vlastností operačných systémov, bezpečnostných a sieťových prvkov,
- analýzy malware pre potreby riešenia incidentov, návrhu opatrení a vzdelávania,
- tvorby podporných materiálov pre národné a medzinárodné cvičenia v oblasti ochrany NIKI a informačnej bezpečnosti,
- vzdelávania zamestnancov CSIRT.SK a zamestnancov verejnej správy v oblasti IB.

704	Vytvorenie systému zdieľania informácií a varovania – oblasť detekcia a reakcia
-----	---

V rámci úlohy bol v prvom polroku 2013 systém včasného varovania reakcie na incidenty a zdieľania informácií - Themis prebudovaný pre potreby integrácie s úlohou č. 112. V danom období prebehla aktualizácia sieťového modelu DataCentra a CSIRT.SK a bola spustená ostrá prevádzka systému Themis pre prvky CSIRT.SK a DataCentrum. V rámci ostrej prevádzky prebieha denné monitorovanie bezpečnosti siete DataCentra a siete CSIRT.SK, sú identifikované bezpečnostné a prevádzkové problémy a v súčinnosti so zamestnancami CSIRT.SK a DataCentra priebežne riešené.

Bol vypracovaný, implementovaný a otestovaný scenár zapojenia ďalších prvkov do systému Themis a zároveň s nimi boli začaté rokovania o podmienkach zapojenia. Scenár zahŕňa analýzu infraštruktúry prvku, vytvorenie sieťového modelu, implementáciu špecializovaného softvéru a hardvéru, a úpravu nastavenia ukladania logov z prvkov infraštruktúry.

V rámci systému Themis bola vypracovaná analýza a špecifikácia potrieb systému zdieľania informácií určeného na zdieľanie bezpečnostných informácií medzi zapojenými subjektami verejnej správy a prvkov kritickej informačnej infraštruktúry.